

Magyarország, 2015: messzebb vagy közelebb egy nemzeti információpolitikához?

Tartalom

- 1. Infokommunikáció a magyarországi elit politikai közfelfogása szerint 2015 tavaszán: Az Informatika a társadalomért konferencia*
  - 1.1. A miniszter, Seszták Miklós*
  - 1.2 A Telecomm vezérigazgató, Christopher Matthiessen: Digitális Magyarország a cél*
  - 1.3 Egy régi motoros, Beck György, Vodafone főnök*
  - 1.4 Egy józan hang a Kormányból, de kívülről, L. Simon László,*
  - 1.5 Az államtitkár, Kara Ákos: „A szélessáv eljuttatása minden háztartásba a legfontosabb célkitűzés*
  - 1.6. A csúcsembert, Bódi Gábor*
  - 1.7. A stratégiaalkotó minisztériumi főosztályvezet, Kelemen Gábor*
- 2. A Nemzeti Infokommunikációs Stratégia*
- 3. Az InternetKon akció, infokommunikáció a netező köznép szerint*
  - 3.1. Előzmények*
  - 3.2. A konzultációban rejlett és bennmaradt lehetőségek*
  - 3.3. A válaszadó felhasználók és az általuk javasolt kérdések*
  - 3.4 A beérkezett kérdések feldolgozása, a megválaszolható központi kérdések megfogalmazása*
  - 3.5. Valódi kérdések is megszülethettek volna*
  - 3.6. A konzultáció eredményei*
- 4. A Miniszterelnökségen működött helyettes államtitkárság megszüntetése*
- 5. A kibervédelem újraszabályozása*
- 6. Államreform 2. program*
- 7. Az arcképadatbázis, személyi adatok*
- 8. Az európai államok személyi nyilvántartási rendszereinek hatástalanítása*
- 9. Mi várható 2016-ban?*
- 10. Valódi feladatok*

Az év végét ürügyként felhasználva, az év folyamán nagyobb sajtónyilvánosságot kapott néhány eseményre visszatekintve próbálok meg választ adni a címben feltett kérdésre. Ez az írás nem a jelenlegi kormány, vagy valamely kormány szerv ellen szól, a pártok szakpolitikusai – mindegyik a multik által terjesztett mákonyos ideológiák és terjesztőik rabjaként – sokpárti konszenzusban képesek asszisztálni az ország elveszejtéséhez, konteónak bélyegezve a későbbi rendre igazolódó híreket. Sajnos nincs Baja, Nyitrai, Deutsch vagy Seszták közt lényeges különbség. Az egyes kormányzervek nemzetközi mintákat követnek tevékenységükben. De látni kell, hogy mindez valójában mivel jár a nemzet számára. Ezt próbálok felvillantani.

1. Infokommunikáció a magyarországi elit közfelfogása szerint 2015. tavaszán: Az Informatika a társadalomért konferencia

Az Infotér egyesület által évenként megszervezett konferencián a szakma és a közigazgatás mindenkor nagyjai tartanak előadást, így ezek áttekintése kitűnő lehetőséget nyújt arra, hogy képet alkossunk az infokommunikáció politikai felfogásáról Magyarországon. A konferencia már címében is propagandisztikus. Mi az az informatika, mely a társadalomért van? A gépek, a cégek, az ágazat? Miért lennének ezek a társadalomért? Miért kellene lenniük?

1.1 A miniszter: Seszták Miklós¹

„A nemzetgazdaság egyik kitörési pontja az infokommunikáció, amely mára jelentősen átalakította a társadalmat – mondta Seszták Miklós fejlesztési miniszter az Informatika a társadalomért című konferencián Balatonfüreden.”

Ez a kitörési pont a 70-es évek óta folyamatosan ott volt a kormányok gondolkodásában, sőt voltunk már jövőbeli regionális központ is. Miután több száz magyar és külföldi infokommunikációs stratégiát, politikát olvastam, tudom, hogy ez a mondat számosan előfordul. *Nem csoda, hiszen a világ urai, a nemzetközi és a helyi infokommunikációs lobbyval összefonódva, ezzel kecsegtetik a hozzá nem értő, vagy a pénzes szolgáltatókhoz dörzsölködő, négyéves ciklusban gondolkodó döntéshozókat. Miközben a kitörés maga persze állandóan elmarad, hiszen az ország maga nem olyan politikát folytat, amivel ki lehetne törni.*

Sajnos a sajtóhír nem tér ki arra, mit értett ezen a társadalmi átalakuláson a miniszter, különös tekintettel arra, hogy jelenleg *nincs olyan statisztikai rendszer, amely a magyar társadalom alakulását a digitalizálódás folyamán a magyar kormány szemszögéből figyelné meg, a statisztikát Brüsszel tervezi és rendeli meg és Brüsszel érdekei és céljai e téren sem azonosak a magyar érdekekkel.*

Bizonyos továbbá, hogy ha a társadalmat valami átalakította, akkor az nem „az infokommunikáció”, hanem emberek, szervezetek, belföldön, beleértve a magyar embereket magukat is, akik digitális eszközöket használva maguk is alakulnak.

---

¹ MTI 2014. 11. 06. 22:35 „Seszták Miklós mehökkentő számokat mondott az internetről”

Még érdekesebb, hogy milyen irányban alakította át: *kinek lett jobb és kinek rosszabb belföldön és külföldön és hogyan alakult az ország, kormányzata és a külföldi hatalmi tényezők erőviszonya.*

„Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter azt mondta, hogy Magyarországon a GDP 12 százalékát adja az ágazat, a szektor 270 milliárd forinttal járul hozzá az éves költségvetéshez.”

A GDP-ről a hivatalos statisztikusok tudják, hogy a propagandában, a sajtóban fétisként kezelik, pedig *növekedése nem lehet abszolút és mindenek előtt való cél az ország számára*, hiszen tartalmazza a multik kivitt profitját, a külföldiek által elfogyasztott hazai hozzáadott értéket. Ezen kívül továbbá, ha ez a 270 milliárd forint olyan áron keletkezett, hogy például az ország adatvagyon a folyamatosan külföldre kerül és ez hozzájárul ahhoz, hogy az ország egészen külföldi befolyás alá kerüljön, akkor ez ezért nagyon is kevés.

1.2 Christopher Mattheisen: Digitális Magyarország a cél

„Christopher Matthiesen, a Magyar Telekom vezérigazgatója azt mondta, a Digitális Magyarország megteremtése olyan ügy, amelynek mindenki csak a nyertese lehet.”

Ez az állítás valótlan.

Nincs „a” digitális Magyarország, hanem a jövőben sokféle digitális Magyarország lehet. Nem minden jövőbeni digitális Magyarország egyenértékű sem a szolgáltatók, sem az ország számára. Csakúgy, mint a nem digitális világban voltak, a mai digitális világban is vannak és lesznek sikeres, meggazdagodó, növekvő és vesztes, kizsákmányolt, tönkretett nemzetek, akár éppen a globális infokommunikációs ágazat segítségével kizsákmányolt és tönkretett nemzetek. Az iparosodás Anglia számára felemelkedést, Ázsia és Afrika egyes országai számára lesüllyedést jelentett. A Magyar Telekom számára a digitális Magyarország növekvő piac, melyen elad, minél többet, annál jobb, a magyar nemzet számára a Magyar Telekom eladó, célja pedig nem a minél több infokommunikációs jószág vásárlása, nem a Telekom, hanem a saját jövedelmének növelése, sikeres, boldog, egészséges, jóllétben a közösség keretében eltöltött évek.

Amennyiben a digitális Magyarország olyan módon jön létre, hogy közben Magyarországot jelenlegi vesztes helyzetében integrálják egy „globális információs társadalomba” attól a Telekom nyeresége még nőhet is, egyáltalán nincs feltétlen érdekazonosság.

Amennyiben Magyarország nem teremti meg saját, érdekérvényesítésére alkalmas digitális intézményrendszerét, ami távolról sem azonos szélessávú infrastruktúrájával, akkor mindeközben jótékonyan, a legjobb gyakorlat propagálása közben olyan intézményrendszert kényszerítenek rá, amelyben pozíciója csak romolhat. A nagy globális infokommunikációs szolgáltatókra épülő rendszer biztosítja Magyarország adatnyersanyag-vagyonának, különösen személyes adatainak folyamatos monitorozását és felhalmozását, s ezzel e szereplők és a mögöttük állók számára lehetőséget adnak a feldolgozottsági fok-különbözetből származó többletprofitra. Az az adatvagyon-elem, amelyet Magyarország feldolgozó kapacitásainak hiánya miatt nem hasznosít, külföldön téglaként beépítve profittermelővé válik.

Végül még a „kölcsonösen előnyös esetben is” a vállalkozások akár növelhetik lemaradásukat, ha ez az előny számunkra mondjuk 1, számukra meg 10. A mai globális rendszerbe nem tudunk számunkra előnyös módon integrálódni.

Az az ideológia, mely egy specifikáció nélküli digitális világot, egy globális információs társadalmat rajzol meg az egyes országok ellentétes érdekű felei számára célként, félrevezető, elaltatja az emberek természetes gyanakvását és lehetővé teszi a világ urainak, hogy a magyar nemzet a „rendszerváltás” utáni 25 év után, továbbra se tudjon felzárkózni.

„A tervek szerint megvalósuló digitális gazdaságban rendelkezésre áll majd a fejlett, nagysebességű, szélessávú infrastruktúra, illetve a beruházásokat, fejlesztéseket ösztönző szabályozási és adózási környezet, valamint a digitálisan írástudó fogyasztók.

Hozzátette, a közös vízió megvalósítása érdekében közös fellépésre van szükség.”

Magyarországnak nem érdeke, hogy ez, csupán ennyi legyen a közös vízió és nem szabad belelépni egy olyan együttműködésbe, melynek ezek a céljai. Magyarországnak saját céljait kell megvalósítania, ezek a saját célok pedig nem az ágazati célok, nem a digitális piac növelése. Magyarország céljait az ország információháztartásának kategóriáiban lehet megfogalmazni.

„Úgy vélte, a program megvalósítása erősítheti az ország és a piaci szereplők versenyképességét, tekintettel arra hogy ma már nem csupán hazai és regionális, hanem az európai és globális szinten jelentkező kihívásokkal is szembe kell nézni.”

A legnagyobb kihívás az, hogy a magyar adatvagyon, különösen a személyes adatok ellenőrizhetetlen módon külföldi kézbe kerülnek, az ország a kormány számára irányíthatatlanná válhat, de ez a lehetőség pedig az adatvagyon birtokában megnyílik az egyes embereket vagy egyes emberek széles csoportjait levadászni képessé váló hatalmi csoportok előtt. Az a legnagyobb kihívás, hogy miközben a Kormányt az ország népességének jól tenni kívánván, csak a szélessáv érdekli, a különböző fedőcégek és fedőprojektek során az országot és népességét személyenként hatalmukba kerítik.

Kinek előnyösebb inkább, ha belépünk az Európai Hírügynökségbe, kinek lesz belőle több haszna? A magyar – kevés – adat megnyílik sok felhasználó számára, szinergia, vagy a sok külföldi adat megnyílik kevés felhasználó számára, aki eleve kevésbé mély és kisebb projekteken képesek anyagi okokból feltárni az anyagot?

1.3 Egy régi motoros: Beck György, Vodafone főnök

„Beck György, a Vodafone Zrt. azt mondta, hogy a világon, átlagosan nézve már minden embernek van mobiltelefonja, ami 7 milliárd eszközt jelent. Hozzátette, egy kutatás szerint ez a szám 2020-ra 26 milliárdra nőhet azzal, hogy egyre szélesebb körben terjednek azok az eszközök, amelyek gépként kommunikálnak egymással az interneten keresztül. Szerinte a cégek 22 százaléka már használ ilyen eszközöket világszerte.”

Ezek a számok csak arra alkalmasak, hogy segítségükkel a Kormányt a lemaradás rémével piacbővítésre, annak támogatására, valamint a globális kommunikációs

rendszerbe való integrálódásra késztessek, úgy, hogy ne vizsgálja se ennek mikéntjét, se következményeit.

A magyar kormány minden egyes tagjának tudatában kell lennie annak, hogy nem a digitális gazdaság és ettől függetlenül az infokommunikáció, vagy az infokommunikáció „a gazdaság érdekében” történő fejlesztése a fő feladata, hanem egy új a nemzet érdekeit szolgáló olyan intézményrendszer felépítése, amely a nemzet nagy kérdéseit: a munkaerő alulértékelt voltát, a nagy pénzszivattyúk működését, a fiatalság elvándorlását, a gyermektelenséget, a cigánykérdést, ellentétes érdekű országokkal való körülvettségünket, a komprádor értelmiség dominanciájának évszázados hagyományát, a népesség a nagy szolgáltatóknak való kiszolgáltatottságát stb. oldja meg, vagy legalább negatív következményeit csökkentsse.

És amennyiben beáll az infokommunikációs lobby által megfogalmazott célok elérése érdekében munkálkodók sorába, illetve bennmarad abban, az országot valójában nem felemeli, hanem megsemmisítéséhez asszisztál vagy azt elő is segíti.

1.4 L. Simon László, egy józan hang a Kormányból, kívülről

A sajtó azt emelte ki, hogy: „L. Simon László, a Miniszterelnökség parlamenti államtitkára megismételte, nem lesz netadó, és más mellett a minőségi tartalmak irányába történő elmozdulásról, az internethasználat nemzetbiztonsági kockázatáról is beszélt.”

A média a legnagyobb szellemi környezetszennyező, a szennyező fizet elven vissza kell szorítani. Az állampolgárok és a vállalkozások sem műszakilag, sem gazdaságilag, sem alkupotenciál szempontjából nincsenek olyan helyzetben, hogy egyenként meg tudják védeni magukat. Az államnak nem csupán a külső vagy belső fegyveres támadás ellen kell megvédenie, és nem csupán az állami intézményeket, hanem állampolgárait is külföldi digitális uralom alá kerülésük elől.

„L. Simon László, a Miniszterelnökség parlamenti államtitkár a rendezvényen megismételte, hogy nem lesz internetadó Magyarországon, sem most, sem jövőre. Ugyanakkor kiemelte azt a törekvést, hogy az itt keletkezett bevételek után hazánkban fizessenek adót az érintettek.”

L. Simon beszédének általam kommentált szövege a mellékletben olvasható.

1.5 Kara Ákos, államtitkár: „A szélessáv eljuttatása minden háztartásba a legfontosabb célkitűzés²

A legfontosabb kormányzati szándék és vállalás az informatika területén ebben a kormányzati ciklusban a szélessávú fejlesztés, a kapcsolódó pályázatot jövő nyáron tervezi kiírni a szakminisztérium – jelentette ki Kara Ákos infokommunikációért és fogyasztóvédelemért felelős államtitkár Balatonfüreden.”

Elkerülhetetlen, hogy a szolgáltatók szélessávú hálózataikkal Magyarországot is lefedjék. A szélessávú hálózatokon történő kommunikációnak számos előnye és hátránya van. Ezeket azonban nem szabad GDP százalékban mérni, miután nem ezek a legfontosabb kihatások. Ha a szélessávú szolgáltatásokat a mai, külföldi tulajdonban lévő szolgáltatók fogják üzemeltetni és azokon a mai globális közösségi, kereső-, és

---

² <http://www.kormany.hu/hu/nemzeti-fejlesztési-miniszterium/infokommunikacioert-felelos-allamtitkarsag>

tartalomszolgáltatók fognak szolgáltatni, ez Magyarország meggyengüléséhez fog vezetni, miközben az ágazat majd valóban prosperál. Nem szabad tehát a szélessáv elterjesztését célként a kormánypropagandában fő célként megjelölni, mert ezzel csak a globális információs társadalom fanatikusainak utcára vonuló lunatikus tömegbázisát fogják gyarapítani.

1.6. A csúcsembert, Bódi Gábor

Bódi Gábor beszédének általam kommentált szövege a mellékletben olvasható.

1.7. A minisztériumi főosztályvezető, Kelemen Gábor

Az előadó a Nemzeti Infokommunikációs Stratégiát ismertette.

A Stratégia maga nem az első középtávú dokumentum, az 1970-es évek óta csaknem valamennyi kormány szükségesnek látta ilyet elkészíttetni, s ezeket annak idején véleményezhettem.³

A probléma véleményem szerint az, hogy a **Kormány tavasszal számos más országhoz hasonlóan nemzetinek nevezett, sokadik, de valójában nem nemzeti, hanem ágazati stratégiát fogadott el.** A helyzetnek ugyanakkor már évtizedek óta épp az a lényege, hogy **az ország számára nem előnyös ágazati szemszögből** és az infrastruktúra, az e-írástudás⁴, az e-gazdaság és az e-közigazgatás „alrendszerekben” elemzi az ország és különösen a nemzet helyzetét valamint a Kormány tennivalóit. **Az ágazati prominensek által kiválasztott pillérek nem az ország és a nemzet, hanem az ágazat érdekeinek leginkább megfelelő koncepciót és programot tartják, az ezért ezek nem nemzetiek.**

A pillérek közül az infrastruktúra fejlesztés az infrastruktúra kulcselemeinek magyar tulajdonba vétele nélkül, az e-írástudás és az e-közigazgatás olyan intézményrendszer létrehozása nélkül a magyar adatvagyon nyers, vagy alacsony feldolgozottsági fokon történő kivitelét, a világ új hatalmi rendjében újabb kiszolgáltatottságokat eredményez, a későbbiekben lehetővé teszi az ország demokratikus hatalmi rendszerének külső hatalmi központok által történő kiiktatását és ezért **inkább káros, mint hasznos és következményei az ország pályáját az információs korban majd utána is meghatározzák.**

Egy valóban nemzeti program Magyarország nagy problémáinak, a munkaerő alulértékelttségének, a tőkehiánynak, a pénzszivattyúk működésének, a romakérdésnek, a határokon túli magyarság asszimilálttatásának és a hasonlóknak a megoldását szolgálná, ami nem képzelhető el új digitális intézményrendszer kialakítása és fenntartása nélkül. Az, hogy az ország szélessávú lefedettsége, vagy a digitális ismeretek szintje nem olyan magas, mint a gazdag országokban, vagy, hogy a kisvállalkozások nem annyira informatizáltak, mint a gazdag országokban, a mai magyar valóságban bizony egyáltalán nem tartozik a legfontosabb kérdések közé. Ezek megoldását kitűzni célul sok százmilliárd forintért minimálisan is súlyos hiba.

---

³ Csatolom a Program korábbi változatához 2013. tavaszán tett észrevételeimet.

⁴ Megjegyzem, hogy magyarul nem lehet a digitális írástudást *növelni*. A vállalkozások arra ösztönzése, hogy növeljék *informatizáltságuk mértékét*, nem más mint a szocializmus idején dívott voluntarizmus, mely azt feltételezi, hogy a vállalkozások vezetői maguk kevésbé vannak tisztában azzal, hogy ott helyben milyen eszközökkel növelhetnék profitjukat, vagy érhetnék el más üzleti vagy azon túlnyúló céljaikat, mint a Kormány.

A Stratégia Önök által alaposnak nevezett előkészítése során persze nem támaszkodhattak a program szempontjából legfontosabb magyarországi makrofolyamatokat leíró statisztikákra, azaz az ország adatforgalmának, adatvagyonának, az adatkivitel/behozatalnak, a tőke jellegű adatvagyonnak, a felhalmozásnak, mindezek hatékonyságának, azaz az ország adatháztartásának hosszú idősoros elemzésére, mert ilyen adatok az EUROSTAT statisztikai rendszerében nincsenek. Nincs olyan magyar kutatóhálózat sem, amely ne a nagy, hatalmi központok érdekeit tükröző és szolgáló mainstream OECD/ITU/EU ideológiák kategóriáiban fogalmazna, hanem azokra a nagy problémákra keresne egy az információs korban lehetővé váló megoldást, amelyek miatt Magyarország a világrendbe számára kedvezőtlen szerepekben tagozódott és folyamatosan tagozódik be. Ezek nélkül nemcsak alapos előkészítésről, hanem komoly előkészítésről sem lehet beszélni.

A társadalmi egyeztetés folyamán az infokommunikáció által érintett civil szervezetek valamennyien az informatika minél nagyobb mértékű elterjesztésében, érdekeinek képviseletében látják alapszabályokban rögzített feladataikat, az ágazati vállalatok számára pedig a Stratégia és a Program ingyenpénzt jelent, hogy is ne támogathatnák valamennyien örömmel. Ezek a vélemények azonban egy valóban nemzeti stratégia vagy koncepció kialakításánál aligha tekintendők mértékadónak.

Kelemen Gábor előadásának általam kommentált szövege a mellékletben olvasható

3. Az InternetKon akció

3.1 Előzmények

A Kormány a távközlési adó hatálya alá akarta vonni az internetes kommunikációt, majd a „netlakók” felháborodását tapasztalván, visszavonta, amitől az adó – amúgy indokolatlanul – aszimmetrikus maradt, sőt kormánytényezőik ostoba ötletként emlegetik, pedig a francia kormány például igenis adóztatna - a letöltések után.

A Miniszterelnök mindenesetre villámhárítóul meghirdette, hogy az internet ügyében nemzeti konzultációt kezdeményeznek. Villámhárítóul, mert előtte sosem jutott eszébe, hogy az infokommunikáció bármely kérdése annyira jelentős lenne, hogy nemzeti konzultációt kellene kezdeményezni arról, pedig lett volna bőven beszélhivaló, ahogy majd mindjárt felvezetem, akár a médiával kapcsolatban is.

Az ország ugyanis évtizedek óta ezen a téren ágazati politikát folytat, az infokommunikációs lobby nyomására a kormányok kedvezményeket és pénzt osztogatnak és piacot építenek a az ágazatnak. Legutóbb ez a Kormány decemberben komoly számvetés és az nemzet egészére kiterjedő hatásvizsgálat nélkül úgy határozta hétéves tervében több száz milliárd forint szétosztását, hogy a vita szakmai berkekben maradt. Vajon melyik infokommunikációs cég ne szeretne megrendeléseket, és támogatást: Persze, hogy lelkesen támogatják. Ha a Kormány tudná, mi a teendő, nem az OECD-től és Brüsszelből érkező elképzelések megvalósításával foglalkozna. A számunkra kitalált intézmények persze jó intézmények, de sajnos másoknak jók, nem a mi érdekeinket szolgálják.

Épp itt lett volna tehát az ideje annak, hogy nem az internetről, de az ország infokommunikációs politikájáról országos vita induljon, ha már egyszer állítólag információs korban élünk

Több hónapos előkészület után megnyílt az internetkom.hu. Innen kiderült, hogy a konzultációt az MTA 2012-ben a Bölcsészettudományi Kutatóközponton belül alakult

Médiatudományi Kutatócsoportja bonyolítja le, mely amúgy jogi és történeti kutatásokat végez. Amúgy érthető: a Kormány nem tud az ágazattól független, az infokommunikációt nem ágazati, hanem nemzeti szemszögből elemezni képes döntéselőkészítő műhelyekre támaszkodni, mert ilyenek nincsenek. A kutatás és a médiatörténet azonban így is meglepő: az infokommunikáció nem média és pláne nem történelem.

Mindenki meglepetésére, aki úgy gondolta, hogy valódi konzultáció lesz, a javasolható kérdések témáját erőteljesen megszorították, kérdések csak a fogyasztóvédelem, a felhasználóbarát internet, a versenyképesség és innováció, az internet szabadsága és a netsemlegesség terén tehetők fel. Az egyszerű felhasználó, állampolgár, aki hozzászól az ország versenyképességéhez! A beköszöntő pedig csupa örömként találja, hogy az internet lehetővé tette az ötletek, gondolatok és élmények korlátlan – és nem mindig egészen szándékos – megosztását.

A portál főszerkesztője, bár van e-mail címe, internetkon@me.gov.hu a hozzáintézett levelekre a nagyobb konzultáció nevében nem válaszol. Az első heti hírlevél egyetlen hírt sem tartalmazott, csupán megismételte a felhívást kérdések küldésére. Az első megjelent blogposztok igazi tudálékos bikkfanyelven íródtak, az ABC-ben pedig Kempelen Farkasról lehetett olvasni.

Mindez nem is olyan meglepő, ha az ember tudja, kikre támaszkodott a Kormány megbízott: a konzultációt az MTA 2012-ben a Bölcsészettudományi Kutatóközponton belül alakult Médiatudományi Kutatócsoportja bonyolítja le, mely amúgy jogi és történeti kutatásokat végez. Amúgy érthető: a Kormány nem tud az ágazattól független, az infokommunikációt nem ágazati, hanem nemzeti szemszögből elemezni képes döntéselőkészítő műhelyekre támaszkodni, mert ilyenek nincsenek. A kutatás és a médiatörténet azonban így is meglepő: az infokommunikáció nem média és pláne nem történelem.

Az akció lebonyolításában közreműködött például Koltay András médiajogász, Bartóki-Gönczy Balázs, Kőhidi Ákos, Mezei Péter, Smuk Péter, Tóth Szabolcs, a csoport tagjai, Soltész Tibor az Infotér Egyesület vezetője, Major Gábor az IVSz főtitkára, az NJSzT, az ágazati lobby prominens személyiségei. Ezen szervezetek mindegyike jórészt az ágazat támogatásából él és érdekképviseleti jellegű. Aztán a sem az infokommunikáció-politika, sem a nemzeti politika alakításában nevet nem szerzett Szalay-Bobrovniczky Andrea Budapest főpolgármester-helyettese.

Miköben új Széchenyikre, Kossuthokra lenne szükség, hogy az országnak legyen elképzelése arról milyen új intézményrendszerrel védheti meg magát és biztosíthatja relatíve jó sorsát.

3.2 A konzultációban rejtett lehetőségek

Miután azokat, akik nem neteznek, senki nem kérdezte és így nem is tudják a netről kialakult véleményüket ismertetni, az internetes konzultáció **eleve antidemokratikus, mert** eleve nem alkalmas az állampolgárok valamilyen többségi véleményének keresésére vagy valóságghú megfogalmazására.

Pedig igenis mindenkit érint, hogy az internet segítségével az ország milyen mértékben válik külső hatalmi centrumok által irányíthatóvá, hogy sok száz milliárd jobb célokra is felhasználható forintot az infokom lobby befolyási zónájában és nem másutt, például az egészségügyben, a köz-, és felsőoktatásban, a romaprogramokban stb. osztanak majd szét. A nagy netes fejlesztések is mindenkit érintenek: a StreetView például nemcsak a netezőket, hanem mindenkit, akinek ingatlana van. A dolgok internetével kapcsolatban a szenzorok

behálóznak és a tényeken kívül rendszeressé válik az emberek terveinek megfigyelése. Eszközeink mások hatalmába kerülnek.

Ha az infokommunikáció politikával kapcsolatban csak a nethasználókat kérdezik, ez szükségképpen az egész népesség véleményét nem tükröző torz eredményeket szolgáltat. Ha csak a gazdasági társaságokat kérdeznék, soha sem lenne társasági adó és ha a betörőket, akkor nem lenne többé a BTK-ban ilyen fejezet.

Magyarországon 9 és fél millió állampolgár él, akik közül csaknem 7 millió hozzáfér a nethez. Az internetes véleménykutatás alkalmazott módszere azonban nem alkalmas a vizsgálandó sokaság reprezentatív mintázására, a sokaság egészére vonatkozó következtetések levonására, ha mégis megteszik, ez az internetes közösségen belül is antidemokratikus.

A Kormány ugyanakkor a konzultációt felhasználhatta volna arra, hogy

a. Erősebb pozíciót teremthessen magának, hogy abból tárgyalhasson a nagy szolgáltatókkal az ország személyesadat-vagyona kivitele, eltulajdonítása korlátozása és megadóztatásuk ügyében.

Igen eltulajdonítás: az adat nincs addig védve, ameddig szavanként ki nem kerül, de aztán ott kint már bizony védelem alá esik.

Vegyük már észre, hogy a Facebook mai 400 milliárd dolláros piaci értéke nem a cég által végzett szoftverfejlesztésekből vagy adatközpontokból keletkezett, hanem belőlünk, akik téglánként örömmel gazdagítjuk és segítjük olyan pozícióba, hogy adatainkból, a mi adatvagyonunkból pénzgyárat és ellenünk szóló fegyvert készíthessen.

Egy ember adatlábnyoma beszédéből, írásából, digitális eszközhasználatából esetleg gesztikulálásából, jeleléséből áll. Ha egy ember naponta átlagosan csak két órát beszél és ezt rögzítik, és csak 64 kb/s sávszélességen, akkor egyetlen év alatt csak ebből 21 Gbyte adat keletkezik róla, az országról pedig 191 terabyte.

Egy ember adatárnyéka a róla keletkezett adatokból áll. Ez attól függ, mennyire van szenzorokkal körülvéve, de tetszőlegesen nagy lehet, különösen, ha nem csupán őt magát, hanem környezetét, vagyontárgyait, rokonait, barátait is számba vesszük, hiszen mindez az övé, az ő világához tartozik. Az okostelefonok legalább, ha ezt a funkciót ki nem kapcsoljuk állandóan jelentik tartózkodási helyünket, a telefonbeszélgetések, SMS-ek, csetvonalak, netezés, kamerák stb. tartalmi tárolhatók. Mindebből a magyar népesség adatárnyékát – figyelembe véve a magyarországi és külföldi többszörös tárolásokat is, alulról becsülve is, a petabyte-os tartomány fölé jutunk.

Ezelőtt már három évvel a Google keresőmotorjának tartalmát – szerintem jócskán alulbecsülve - 450-550 terabyte méretűnek becsülték.⁵ A becslés nehéz, hiszen az adatbázis minden másodpercben egyre nagyobb és minden ezzel kapcsolatos adat szigorú titok. Ehhez

---

⁵ <http://tech-tech-news.blogspot.hu/2013/05/how-large-is-googles-database.html> „What we talk about here is Google's search database. Giving a near exact figure on how big Google's search database is, is very difficult to do. It's growing each millisecond and even if we were allowed to monitor it (everything related to the Google Search database is a corporate secret and only a few people know the real details), we would need a real-time counter. Based on the information we -do- know there are some estimates however suggesting that the Google Search database (2013) is around 450 to 550 terabytes. And that's "just" the search part only. Imagine adding to that Drive, Picasa, G-mail, Blogger, Youtube and all the other Google services. I think we would be looking at more than 80 petabytes of Google at the very least!”

jöttek már akkor a Drive, Picasa, G-mail, Blogger, Youtube, g+ és más Google szolgáltatások adatai, becslés szerint már akkor legalább 80 petabyte. A GDELT esemény-adatbázis projekt 2014 elején negyed-billió sorral, 59 mezővel, 35 évet fedett le és 400 millió helyre vonatkozott.⁶

Ha feltételezzük, hogy a Facebook 1,2 milliárd felhasználója közül az 5 millió magyar úgy viselkedik, mint a világ átlaga, akkor már 2014-ben 150 millió fotót töltöttek fel, naponta 25 millió lájkot küldenek, és összesen 30 milliárd üzenetet küldtek el.^{7 8 9 10 11 12 13} Ez utóbbi önmagában legalább 12 petabyte forgalom.

Egyes emberként, céggként, településként senki nem tud tárgyalni a Facebook-kal, a Google-val vagy a Microsofttal, a felhőszolgáltatókkal. Épp itt az ideje, vagy talán már el is múlt, hogy megbízzuk államunkat, hogy valamennyiünk érdekében és nevében elkezdjen cselekedni. Hogy elkezdjen tárgyalni az uniós tagállamokkal, vagy a visevári államok, az Unió felhasználói népességének érdekeit (nem a szélessávú lefedést és a forgalmi adó csökkentését) képviselő, azonnal megalapítandó szervezetekkel, hogy együtt vegyünk fel a kesztyűt.

Persze ehhez előbb a felhasználóknak, a népnek kell felébrednie, hogy hát az az internet bizony nem öncél, nem önmagában való érték, hanem eszköz mindenkinek mindenféle és csak annak jó, aki önmagát, családját, nemzetét szolgáló eszközként tudja használni. Mi lehetett volna ébresztésre jobb eszköz egy ilyen konzultációnál?

b. Jó lett volna, ha a Kormánynak észrevette volna, hogy az új TTIP kereskedelmi egyezmény legnagyobb veszélye nem a génmódosított élőlények Magyarországra kerülése, hanem az, hogy életbe lépése esetén a Kormány már nem lesz abban a helyzetben, hogy bármit tehessen a hatalomtechnika nyersanyagának, adatainknak, személyes adatainknak a csaknem korlátlan kivitele ellen.¹⁴ A big data korában a hatalom, az irányítás előbb- utóbb oda kerül, ahol adatok vannak. Az információs kornak ez a sorsdöntő ütközete. Az egyezmény szorgalmazói előbb szereznek majd így korlátlan hatalmat, mint ahogy az ezzel szerzett korlátlan hatalmuk nyilvánvaló lenne, hiszen *majd csak később* fogják nyilvánvalóvá tenni, hogy az adat közönséges jószág, amire az egyezmény szintén kiterjed. Egyszerűen zseniális, sajnos nem nekünk.

---

⁶<http://googlecloudplatform.blogspot.hu/2014/05/worlds-largest-event-dataset-now-publicly-available-in-google-bigquery.html>

⁷ <http://hu.wikipedia.org/wiki/Facebook>

⁸ <http://analytics.socialdaily.com/hu/facebook/countries/hu/>

⁹ <http://techcrunch.com/2012/08/22/how-big-is-facebooks-data-2-5-billion-pieces-of-content-and-500-terabytes-ingested-every-day/> 2012-ben: 1,2 milliárd felhasználó, 201 milliárd ismeretségi kapcsolat, 6 milliárd lájk naponta, 400 milliárd megosztott fotó, 7,8 billió elküldött üzenet, 500 terabyte naponta, 2,7 milliárd lájk, 300 millió fénykép naponta

¹⁰ <http://analytics.socialdaily.com/hu/facebook/countries/HU/demography>

¹¹ <http://analytics.socialdaily.com/hu/facebook/countries/HU/ads>

¹² <http://sg.hu/cikkek/108046/elerte-az-5-milliot-a-magyar-facebook-felhasznalok-szama>

¹³ <http://facebooktippek.hu/2012/08/02/360-000-hamis-magyar-facebook-felhasznalo-van/>

¹⁴ A független infokommunikáció-politikát folytató államok saját Facebookot hoztak létre, a távközlési szolgáltatókat kötelezik arra, hogy szervereiket az országon belül üzemeltessék és más védelmi intézkedéseket léptettek életbe.

Bizony szereznie kellett volna a Kormánynak az emberektől erős felhatalmazást arra, hogy megakadályozhassa ezt az ellenünk (is) szóló merényletet.

c. A Kormánynak legalább gyenge felhatalmazást kellett volna szereznie a felhasználóktól arra, hogy őket a földrajzi térhez hasonlóan a kibertérben is megvédje az állam, mint ahogy most nem teszi, hanem leszedáló propagandával éppen oda befelé tereli őket.

A szolgáltatók szakmai és gazdasági erőfölénye miatt a felhasználók ugyanis nem képesek megvédeni magukat, az általuk beszerezhető vírusirtók csak a pitiáner malware és a gyermekek a szülők által feltalált veszélyesnek ítélt webhelyei ellen védenek. Pedig az, hogy az ország felnőtt lakossága nagy részének személyes adatai évek óta külföldre kerülnek, sokkal nagyobb nemzetbiztonsági és személyes fenyegetés, mint akár az, ha egyes állami szervek egyes adatai kerülnek ki. Személyes fenyegetés, mert az emberek ilyen módon műveleti célpontokká teszik magukat, s hogy ezek után milyen eszközökkel járnak el velük szemben, már csak politikai és technikai részletkérdés. Vajon miért fejleszt a Facebook arcfelismerőt? Mert ettől több reklámbevétele lesz? Vagy ki akarja szűrni azokat, akik más nevében facebookoznak? Erre dollár tízmilliókat? Igen, a célpontként kijelölt embereket meg is kell találni. Igen, a nyilvános helyeken felszerelt kamerák felvételeinek adatait is hozzá kell kapcsolni az adatbázishoz. De vajon miért? Zöld kártyát akarnak nekik kínálni az Államokba, vagy olcsó repülőjegyet az arcuk alapján? Persze az embereket évtizedes lakkozás és fényezés után egy Snowden sem képes felébreszteni.

d. A Kormánynak az emberektől elképzeléseket kellett volna beszereznie arról, hogy milyen információs társadalomban szeretnének élni. Nem az információs társadalom, azaz mindenféle információs társadalom a jó, hanem vannak jó és rossz, az embereknek jó vagy rossz információs társadalmak. Olyanban szeretnének élni, melyben az egymással nemzetközi szinten kollegiálisan együttműködő titkosszolgálatok tesznek valamit titokban személyes adatainkkal, vagy olyanban, amelyben az adatoknak, a személyes adatoknak elismert értékük van, jószágok amelyekkel tulajdonosuk, személyes adat esetén az adatalany, nyilvánosan rendelkezik és gazdálkodik. A világ megváltozott, az emberek adatlábnyma és adatárnyéka értékessé lett és erről az embereket fel kell világosítani, társadalmukat annak figyelembevételével kell megszervezni, újrászervezni. És egy ilyen információs társadalomhoz valóban mindenkinek, de nem akármilyen, hanem ilyen belépő kell. Bizony nem az ingyen internetet biztosító információs társadalom a jó, hanem az, amelyben gondjaink fogyatkoznak, magunk pedig gyarapszunk. Az információs társadalmak jószágát sem a kutyuk számával, penetrációval mérik, hanem olyasmikkel, mint a korábbi társadalmakét.

e. A Kormány felhatalmazást kérhetett volna arra, hogy védje meg a nemzet legfontosabb kulturális örökségét, tagjainak magánbeszélgetéseit, magánleveleit. Azért is, mert nincs értékebb és fontosabb jövőbeni nyersanyaga gazdaságának, mint éppen ez. A szerzői jogok terén Magyarország számára nem a 700 ezer magyar torrentező a probléma, akik csorbítják a zenei multik milliárdos hasznát, hanem az, hogy az emberek legsajátabb szellemi termékei, beszéde, levelei nem állnak szerzői jogi védelem alatt és azokból gátlástalanul gazdagodhatnak és hatalmasodhatnak tőlünk független hatalmak. Midőn a szerzői jogok megsértéséért 8 év börtön járhat, három rendbeli bérgyilkosságra való felbujtásért csak 7 és fél. A semmire nem használható, az embert csak vegetatív fogyasztóként igénybevevő és fogyasztásra készítő celeblevesért cserébe irányítására, befolyásolására, társadalomtervezésére, műveletek tervezésére alkalmas adatok özönlenek az országból kifelé.

f. A **Kormánynak legalább gyenge felhatalmazást kellett volna kérnie olyan nagy rendszerek kidolgozására, amelyek az ország nagy kérdéseit oldják meg.** Például az informatika műszaki lehetőségeit vesse be olyan mikro-, és makrogazdasági rendszerek megvalósítására, amelyek évezredek után gyakorlatban oldják meg a pénz, a gazdasági érték keletkezésének könyvelését, hogy megkezdhessük a magyar munkaerő reális értékelését a globális virtuális térben a földrajzi leértékeltség évszázadai után. Mert hiszen a már meglévő pénz ma is globális virtuális terekben értékelődik.

3.3 A válaszadó felhasználók és az általuk javasolt kérdések

Az InternetKon szervezői úgy látták helyesnek, hogy először befogadják az érdeklődők által beküldött kérdésjavaslatokat, majd ezekből maguk fogalmaznak kérdéseket, melyekre azután a nethasználók szavazhattak.

Az első 144 óra, 6 nap, alatt 2700 kérdés érkezett, naponként 450. Ez nagyságrendileg nem haladja meg a nagy portálokra egy-egy szaftosabb témában érkező hozzászólások számát. A portált egy hét alatt 22 ezren keresték fel, 1272 látogató szerette.

A konzultációra végül összesen néhány tízezer kérdés-javaslat érkezett ennél kevesebb személytől, hiszen voltak akik több kérdést tettek fel, vagy kérdésüket többször is elküldték. Ez annyit jelent, hogy a netezők kevesebb, mint egy ezreléke reagált a megkeresésre, és miután még ezek a válaszok sem voltak tekinthetők reprezentatívnak, a konzultáció még a netezők többségi véleményének megfogalmazására sem volt alkalmas.

A hozzászólások közzététele lehetőséget adott viszont arra, hogy szövegeik alapján jellemezzük a magukat a válaszadókat. Alább erre az alábbi általam becsült számok alapján tesztek kísérletet.¹⁵

A javaslatok általában *rövid néhány mondatból* álltak. Mintegy harmaduk tartalmazott *elütést, harmaduk helyesírási hibát* (pl. „cikkej”), ezek fele *durva helyesírási hibát* (pl. „válljon, kissebb, felylesztésbe, tökeinyekció”). huszaduk értelmetlen mondatot (pl. „Kábeles hozzáférés meg elég kevés helyen hozzáférhető”), durvaságot, trágárságot (pl.: „Egyetért-e Ön azzal, hogy az állam takarodjon az internet közeléből”, „ELGURULT A GYÓGYSZERÜK?”, „liberális fertő”, „Egyesek szerint nepiszkálja az internetet. Mások szerint se.,”).

A hozzászólások legalább ötöde szerzőjének *fogalma sincs a Kormány lehetőségeiről, politikailag kulturálatlan* pl.: „Kiegészítse-e a parlament az alkotmányt az internetes hazudozás tilalmával?”, „minden határon túli magyar állampolgárnak alanyi jogon járjon az internet?” „Híraggregát és keresőgép honlapja, ill. tulajdonosa igazolja a hír jogos felhasználását.,”, „minden egyes magyar állampolgárnak alanyi jogon és ingyenesen járjon szelvéssávu internet-hozzáférés”, „Mikor lesz törvény arról hogy soha ne legyen internet-adó.,

A javaslatok körülbelül tizede *komolytalan, primitív vagy gyerekes személyre* utalt (pl.: „Ugye ön sem akarja szabályozni az internetet?” „Ön szeretne-e internetadót fizetni? Mindenkinek joga van az információkhoz!” „Akarja-e Ön hogy a jövőben az állam rendőrség, ügyészség, bíróság, titkosszolgálat stb.) és az internetszolgáltatója az Ön által interneten folytatott tevékenységéhez csak az Ön engedélyével férhessen hozzá és azt az Ön engedélye nélkül nem

¹⁵ Az első mintegy 500, 17382 szóból álló javaslat szövegét vizsgáltam. Javaslatként fogadtam el az egy vagy több bekezdésben vagy bekezdésben egy vagy több mondatból álló olyan szövegrészt, amelyben szerzője egy valamely kérdést fogalmazott meg.

használhatja fel semmilyen eljárásban Ön ellen? „Joga van-e a hálózat üzemeltetőjének a hálózat fejlesztéséből adódó költségeit a fogyasztóra hárítani?”

Számos zavaros gondolat merült fel (pl.: „Szükségét látják-e annak részletes kimunkáltatását, hogy milyen szervezési módszerekkel lehet az internetet és a világhálót bevonni minimum az Információs Társadalom, maximum a Tudás Társadalom hazai adaptációjába? Ezzel lehet-e Ön szerint komoly presztízselőnye, kulturális előnye illetve gazdasági előnye Magyarországnak és az országimázsunknak?”

Jellemző a *tájékozatlansággal párosult beképzeltség*: „van fogalma az internet korunkban betöltött szerepéről annak, aki meg akarja adóztatni?”, „nemzeti net es egyéb baromság”

Sokan *műszakilag, gazdaságilag nagyon tájékozatlanok* (pl.: „Akinek kábeles internet előfizetése van annak tegyék lehetővé az ingyenes mobil-internetezést”, „Ön jogosnak tartaná-e azt a kérést a Google/Yahoo irányába, hogy a magyar nyelvű hirdetések csak Magyarországról érkező utalásokból lehessen finanszírozni?”

Tömeges a komprádor, nemzet-, és államellenes szemlélet (Pl.: „Egyet ért e azzal, hogy az internetszabadság és netsemlegesség Európai Unió által tárgyalni kívánt szabályozásainak vonatkozásában Magyarország álláspontját pártállástól független szakmailag hozzáértő szakemberek alakítsák ki?”

Összességében elmondható, hogy a válaszadók maguk sem vették komolyan, sugalmazott jelentőségének megfelelően a konzultációt, hiszen nem fordítottak figyelmet mondanivalójuk szabatos, tárgyilagos megfogalmazására, kifejtésére, közülük számosan erre nem is alkalmasak. Ezekre az emberekre támaszkodva, ezeknek az embereknek a normái szerint készíti a Kormány stratégiát, politikát?

3.4 A beérkezett kérdések feldolgozása, a megválaszolendő központi kérdések megfogalmazása

„Az InternetKonnal az a célunk, hogy teret adjunk a jövő magyar internetéről szóló párbeszédnek, és hívunk is mindenkit a nyilvánosság előtt zajló társalgásra.” – így a konzultáció vezetői. De akkor például miért nem kértek véleményeket a kérdések és a válaszok feldolgozásának módjára? Páratlan lehetőség lett volna a közvetlen demokratikus döntés-előkészítés ismert és még kipróbálatlan technikáinak kipróbálására: „Tegyünk együtt egy jobb internetért!” A beérkezett kérdés-javaslatokból végül több menetben a szervezők fogalmaztak kérdéseket, az akció céljának megfelelően, eredeti témáik és a kérdés-javaslatok gondolatkörében maradván.

3.5. Valódi kérdések is megszülethettek volna

Ahelyett, hogy olyan álkérdéseken vitatkoztak volna, hogy „Van-e olyan, hogy az internetezéshez való jog?” – ahogy valamelyik InternetKon hírlevélben írták - valóban lényeges és hasznos kérdéseket is fel lehetett volna tenni. Csak ízelítőül:

a/ A magyar állampolgárok személyes adatainak nagy része külföldön van az olyan nagy szolgáltatók, mint a Google és a Facebook kezében. Ez potenciális veszélyforrás, mert ottani kezelésük ellenőrizhetetlen, befolyásolhatatlan és megakadályozhatatlan azok ottani bármikori, bármilyen célra történő felhasználása. **Szükségesnek látja-e, hogy a magyar állam kötelezze a szolgáltatókat arra, hogy a magyar**

állampolgárok személyes adatait csak Magyarország területén tárolhatják és dolgozhatják fel?

b/ A külföldi szolgáltatók a magyar állampolgárok személyes adatait tőkejószággként hasznosítják és abból évente növekvő összegű milliárdos bevételeik vannak, miközben sem az adatok byte-onkénti kivitele, sem árbevételük után nem fizetnek sem járadékot, sem adót. A jövő kulturális örökségének legfontosabb részét éppen az állampolgárok adatlábnnyoma, az általuk produkált adatok képezik. **Egyetért-e azzal, hogy a magyar állam ezen az alapon jogi és gazdasági védelemben részesítse ezeket az adatokat?**

c/ Miután az elterjedt digitális eszközök legtöbbszörbe egyre inkább olyan kikapcsolható vagy ki nem kapcsolható hardver és/vagy szoftver elemek vannak beépítve, amelyekkel külföldi szervezetek róluk adatokat gyűjthetnek, és az állampolgárok többsége ezzel nincs tisztában, valamint szakértelem és anyagi erő hiányában védekezni sem tud, nagy tömegei szükségképpen védtelenek maradnak. Az állampolgárok milliói magánéletének kikémlelése súlyos nemzetbiztonsági fenyegetés. **Egyetért-e azzal, hogy a magyar államnak azon alkotmányos kötelezettsége keretében, hogy megvédi polgára életét és vagyonát, meg kell teremtenie azon intézményeket, amelyeknek feladata az állampolgárok védelme a digitális térben.**

d/ Az információs társadalom legfontosabb anyaga és terméke nem az infokommunikációs technológia, hanem az adat maga. A digitális adatok beillesztése azonban a jogi-gazdasági szabályozórendszerbe nem történt meg, nincsenek a digitális adatokra, mint jószágra vonatkozó általános és átfogó szabályok, csupán egyes adatfajtákra, emiatt a digitális adatforgalom, s ebben a szabályozási hézagban nőttek és nőnek fel a jövőt meghatározó adatmonstrumok. **Egyetért-e azzal, hogy a magyar törvényhozás a digitális adatot a polgári jogban jószágok sorában ismerje el.**

Vajon miért nem jelentek, jelennek meg ezek a témák a most már eléggé tekintélyes méretű kormányajtóban, a közszolgálati médiumokban? Jobb, ha a nép tudatlan?

3.6 A konzultáció eredményei

Az InternetKon demokrácia-színjáték az InternetKon honlapján közzétett diadalittas Deutsch levéllel és egy előterjesztéssel zárult le.¹⁶

„2015 őszén az InternetKon sikeresen lezárult. A polgárok és az érintett szervezetek a digitális fejlesztések legfontosabb kérdéseiben kifejtették véleményüket. Az emberek akaratnyilvánítása a magyar internet jövőjét illetően világos és egyértelmű volt: a világháló legyen mindenki számára hozzáférhető és megfizethető, segítse az oktatást és a fiatalokat és ne fenyegetse gyermekeink biztonságát.”

„32 ezer polgár válaszolt. Az InternetKon folyamatában számos szakmai konferenciára és egyeztetésre került sor, amelyeken a digitális ökoszisztéma szereplőitől, soktucatnyi szervezettől és vállalkozástól érkezett javaslat. A konzultáció eredményeképpen kidolgozandó előterjesztés előkészítését széleskörű párbeszéd jellemezte.”

„A polgárok” és „az érintett szervezetek”. 32 ezer megjegyzéséből ítélve jórészt naiv polgár, az internetezők kevesebb, mint fél százaléka tett többnyire néhány mondatos észrevételt, és ebből épít a Kormány internetpolitikát és információs társadalmat! Szakmai konferenciák a szakma részére, miközben az ország a billentyűzet és az egér szintjétől feljebb lévő érdekeit

¹⁶ <https://www.internetkon.hu/hirek/2015-12-01/internetkon-jelentes-es-eloterjesztes-a-kormanyinak/>

senki nem vizsgálja. Kemény kategóriák, mint adatforgalom, adatvagyon, adatkivitel, adatbehozatal volumene, értéke, profit, költség helyett digitális ökoszisztéma: vakulj magyar! A Kormány a nemzet érdekében gondolkodó tanácsadók híján, vagy azokat nem meghallgatva, viszont bőségesen ellátva a nemzetközi infokommunikációs lobby tanácsaival, nem csak azt nem vette észre, vagy bocsátotta meg magának, hogy mit nem tesz, hanem azt sem, hogy mit tesz.

„A kormányhatározat-tervezetben megfogalmazott legfontosabb javaslatok a következők:

1. Az internetezés áfája csökkenjen 18%-ra!
2. Az internetezés árának további csökkentése érdekében a kormány készítsen elő megállapodást a piaci szereplőkkel a távközlési különadó csökkentéséről!
3. A kormány tegye lehetővé a kedvezményes internet-alapcsomag bevezetését!
4. Épüljön minden településen ingyenes wifi szolgáltatás!
5. Készüljön törvényjavaslat a netsemlegességről!
6. Készüljön átfogó digitális oktatási stratégia!
7. Induljon program az oktatási intézmények belső wifi hálózatának fejlesztésére!
8. Készüljön digitális gyermekvédelmi stratégia a gyermekek védelmének erősítése érdekében, valamint készüljön el a gyermekek védelmével összefüggő jogszabályok utólagos hatásvizsgálata is!
9. Az internetes zaklatás a jövőben minősüljön önálló bűncselekménynek!
10. A magyar startup cégek befektetői részesüljenek adókedvezményben!
11. Az internetes kereskedelem és az online fizetés biztonsága érdekében hozzák nyilvánosságra a jogszabálysértő vállalkozások listáját!
12. Újuljon meg és váljon az elektronikus közigazgatási szolgáltatások központi portáljává a magyarorszag.hu honlap!
13. Jöjjön létre egy folyamatosan (7/24) elérhető ügyfélszolgálat, amelynek segítségével minden polgár szakértő segítséget kaphat az online ügyintézéshez!
14. Készüljön kormányrendelet a nyílt szabványokra és nyílt forráskódra épülő szoftverek állami intézményekben történő használatának bővítéséről!
15. A kormány kezdeményezzen közös európai fellépést és jogszabály-módosításokat valamint saját hatáskörben tegyen meg mindent annak érdekében, hogy megszüntesse a globális internetes vállalkozások adóelkerülő gyakorlatait!”

Ezeket a mélyreható javaslatokat nem kommentálom, sapienti sat.

4. *A Miniszterelnökségen működött helyettes államtitkárság megszüntetése*

Másfél évvel ezelőtt a Kormány újraszabályozta az infokommunikációs ügyekkel foglalkozó központi állami szervek rendszerét. A korábbi, a NFM-ben működő, és egy ágazati minisztérium hatáskörével rendelkező államtitkárság jogosítványait elvette, azokat kibővítve átadta a Miniszterelnökségnek, a BM-nek és a médiahatóságnak.

A Miniszterelnök az év második felében, alig egy évvel azután, hogy újraszabályozta az állami infokommunikációs politika legfelsőbb szerveit, ismét átszabta azokat.

Megszűnt a Miniszterelnökségen működő helyettes államtitkárság¹⁷, melynek persze korábban már a feladatait sem sikerült megfogalmazni. Az új szerv státútumából már akkor látszott, hogy a Kormány nem ismerte fel, hogy a kormányzati szintű infokommunikáció politika nem azonos és nem helyettesíthető az e-közigazgatás-fejlesztés és fenntartás,

---

17

valamint az infokommunikációs ágazat ágazati irányításával. Az akkor kialakult helyzetet – az ország szempontjából – eleve reménytelenné tette az, hogy a helyettes államtitkárság vezetőjeként egy, korábban az e-közigazgatásban és az érdekegyeztetésben - értsd a nemzetközi infokommunikációs lobby érdekeinek érvényesítésében – vagyis nem egy nemzeti érdekű infokommunikáció politika kidolgozásában jeleskedett fiatalembert¹⁸ neveztek meg, akitől már akkor aligha volt elvárható, hogy felismeri a kormány szintjén felmerülő valódi országos problémákat, az infokommunikációt az ország fő problémái (és ez nem a szélessávú internet elérhetősége Peresztegen) megoldásának szolgálatába tudja állítani, meg tudja fogalmazni a nemzeti érdekeket és az azokat erőteljesen képviselő politikát, sőt, az sem, hogy lássa, az adott helyen ez lenne a feladata.

A papírforma bejött. Az új kormány szerv a kinevezett, alkalmatlanságát antibeszédekkel bizonyító¹⁹ helyettes államtitkár vezetése alatt azzal volt elfoglalva, hogy a Kormány propagandablöffje, a senkit és semmit nem reprezentáló és számos, az országos politikában jelentéktelen gumicsonton rágódó internetkon²⁰ segítségével jogszabállyá formálja azt, hogyan kapjanak az infokommunikációs multik mindannyiunk pénzéből újabb zsákocskákat, és az Unió szempontjai szerint megfogalmazott program megvalósítását menedzselje, miközben a Miniszterelnökség többi része nagy fordulatszámra pörgött.

Ez nyilván annyira feltűnő lehetett, hogy a világos fejről és slágfertigségéről közismert Lázár János gyorsan döntött.

Kétségtelen, hogy jogosan tették ki a kapitányt a magyarországi infokommunikáció hajójából, szájalmasan kisszerű volt.

5. A kibervédelem újraszabályozása

Magyarország nemzeti Kiberbiztonsági Stratégiájáról a 2013. évi kormányhatározat annak érdekében született, hogy az ország érvényesíteni tudja a nemzeti érdekeket a kibertérben is. A Stratégia azonban nem vesz tudomást arról, hogy az infokommunikációs átalakulás következményei nem a kibertérben, hanem a valóságban mutatkoznak, és a nemzeti érdekeket nem a kibertérben, hanem a valóságban kellene érvényesíteni.

Intézet

A TTIP²¹ és a szolgáltatáskereskedelem²².

nemzeti infokommunikációs stratégia

digitális nemzetfejlesztési program

---

¹⁸ Bódi Gábor. Igazgatásszervező és okleveles közgazdász. 4 év a Corvinuson eltöltött tanulás után két év Századvég, ahol azonnal infokommunikációs szakértő, majd tíz éven át a Miniszterelnöki Hivatal, majd Miniszterelnökség munkatársa, először nemzetközi referens, Kormányzati Informatikai és Társadalmi Kapcsolatok osztályvezető, Elektronikus kormányzat Központ, e-közigazgatási főosztály, Közigazgatás-stratégiai központ, e-közigazgatásért felelős szakállamtitkár, informatika összkormányzati koordinációért felelős helyettes államtitkár, a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács elnöke, a Kopint Datorg ügyvezetője. <http://www.itbusiness.hu>

¹⁹

²⁰

²¹

²²

6. Államreform 2. program

„A kormány 2015. január 1-jén elindítja az Államreform 2 nevű programot, amelynek része lesz az úgynevezett állami rezsicsökkentés, vagyis az állami szolgáltatások díjának csökkentése, továbbá a köztisztviselői életpályamodell kialakítása - jelentette be Lázár János, aki a programot "bürokrácialebontó csomagként" jellemezte. Magas rangú tisztviselők hangsúlyozzák, hogy a reform célja az állam karcsúsítása, takarékoság.”

Ez a jelszó a liberális kormányok idejéből ismert, a nép előtt rokonszenves. Ki szereti a bürokráciát?

Ugyanakkor már Machlup a 60-as években folytatott munkássága óta ismert, hogy az államok az évszázados trend szerint mégis csak növekszenek. Pedig a digitális technika révén a tisztviselők több feladatot képesek megoldani. Ha nem születik több gyerek, több gyereket nem lehet anyakönyveztetni, nem kell több tanár, nem kell több rendőr avagy titkosszolga, sőt, ha nő a tisztviselők termelékenységé, akkor egyre kevesebb kell.

Az élet azonban nem így működik: a digitális technika nyújtotta lehetőségek, a folyamatok formalizálása, egyre nagyobb rendszerekbe szervezése, differenciálódás révén új lehetőségek keletkeznek a nemzet számára amelyekkel az államnak élnie kell, mert versenytársai vannak: más államok és magánhatalmi centrumok. Új, a nemzet számára hasznos funkciókkal kell tehát bővíteni az államot, mint például az útdíj rendszer. A Snowden ügy folyamán számos az Egyesült Államokra vonatkozó információ került napvilágra ezen a téren. Az USA-ban a Belbiztonsági Minisztérium és a különböző hírszerző szervezetek az utóbbi tíz év alatt több százezer fővel gyarapodtak.

Ha Magyarország nem használja ki az infokommunikációs technikát az államgépezet továbbfejlesztésére, új, a nemzet érdekeit szolgáló funkciók létesítésére, a hatáskörök, a hatalom elszivárognak tőle. Ha a magyar állam nem veszi kezébe a digitális technika révén lehetővé váló új funkciókat, van/lesz más jelentkező.

A demokrácia hagyományos felfogásához való ragaszkodás helyett fontosabb lenne a cselekvőképesség megőrzése illetve gyors ütemű fejlesztése

Természetesen elképzelhető, hogy a Kormány valódi céljait mindezek figyelembe vételével fogalmazta meg és a sajtóhírek csak ezek elkendőzésére szolgálnak.

7. Az arcképadatbázis, személyi adatok

8. Az európai államok személyi nyilvántartási rendszereinek átjárhatóvá tétele

Az év a digitális világ szempontjából kétségkívül fontos eseménye volt az európai államok személyi nyilvántartási rendszereinek átjárhatóvá tétele.

Az Egyesült Államok valamint az egyes országok saját rendvédelmi szerveinek nyomására, 2001. szeptember 11. óta sok milliárd dolláros ráfordítással gyakorlatilag a Föld egészét felölelő, állami illetve az állami szervek által használt „terrorizmus ellenes” nemzetközi rendszerek épültek ki óriási informatikai erőforrásokkal, adatbázisokkal, hálózatokkal. A hirdett okok szerint néhány ezer, néhány országban koncentráltan működő terrorista miatt milliárdok váltak valós időben követhetővé, mindenki, aki infokommunikációs eszköz használója, másként, mindenki, aki „számít”, s mindenkinek tárolják digitális történetét, a világ befolyásolhatóvá, uralhatóvá válik.

S akkor hirtelen ennek az egész rendszernek a legfontosabb állami lábainak, az útlevél-ellenőrzésnek, a népeesség-nyilvántartásnak a működését hirtelen – Európában és csak ott - felfüggesztik, amitől funkcionalitása, megbízhatósága lényegesen romlik, *humanitárius okokból*. Igazán szép, de kérdelem én: *valójában* miért? Nem annyira fontosak már a terroristák Európa számára? Az Európában működő terroristák Amerika számára? Mert hogy az Egyesült Államok nem nyitotta meg határait, de meglepő módon nem tiltakozik, sőt. A német sajtóban egyszerre csak Rechtspopulismus-nak kezdik nevezni a korábbi teljesen törvényes határellenőrzés fenntartását, és pc támadás indul azok ellen, akik fenn akarják tartani a törvényes rendet. A hangadó sajtó urai és az őket irányítók számára már nem fontosak ezek az állami nyilvántartások, vagy éppen az fontos, hogy ne legyenek megbízható ilyen nyilvántartások? Vagy az a fontos, hogy az állami nyilvántartásokban ne szerepeljenek *bizonyos* ezrek vagy százazrek? A nemzetállamok szétverésének egy újabb eszközét vetették be a globalizátorok, vagy csak egyes európai nemzetállamokéit? Vannak nekik már jó, vagy jobb saját adatbázisaik a Facebook, a Google, a Microsoft és mások jóvoltából? Amelyekkel és az államiak helyébe lépő civilnek nevezett szervezeteikkel – nem kormányozni, mert az talán jobb lenne nekünk, hanem - uralni tudják Európát? A sorosi hat pont²³ megvilágította az általa a sajtóban képviselt hatalmi centrum jelenlegi meghirdetett taktikai céljait e téren, a valódiakat persze nem, azokra legfeljebb következtethetünk.

Mikor ébred fel a Kormány, hogy az infokommunikációban a legveszélyesebb nem az, hogy néhány gyereket kicsúfolnak - amelynek (reménytelen) megakadályozására aztán sokmillió média kampányokat finanszíroznak - hanem az, hogy mindannyian megcélozható célponttá váltunk és – a semmi fejében - minden pillanattal egyre több olyan, gazdasági értéként, nyersanyagként felhasználható adat kerül ki az országból, amely ráadásul ellenünk is fordítható. Milyen lépéseket határozhat el, illetve tehet meg?

9. Mi várható 2016-ban?

Ha megpróbáljuk összegezni 2015 eseményeit abból a szempontból, hogy közelebb kerültünk-e ahhoz, hogy a magyar Kormány a nemzet érdekeit védelmező digitális politikát folytasson, határozott nemmel kell válaszolnunk. A közvélemény és az elit is az évtizedes propaganda kliséit ismételteti, többsége még addig sem jutott el, hogy a hazai problémákat észlelje, a nemzetközi vonatkozások pedig messze kívül esnek látókörén. Vajon mi várható 2016-ban?

A Deutsch Tamással fémjelzett Internetkon „Mi döntjük el, milyen legyen a jövő Internete”²⁴ és hasonló, gyomorforgatóan hazug lózungokkal folytatott kampánya²⁵ persze vagy lecseng vagy majd ismét felélesztik, de mi lényeges várható ezen kívül?

Sajnos, immár hajóhíd nélküli kapitánnyal, a NAV-tól ide ejtőernyőztetett Vágújhelyi Ferencsel, a hajó továbbra is – mint eddig - csupán sodródni fog, útját és sorsát nem a hajó tulajdonosa, annak érdekei, az ország, annak érdekei, hanem különböző áramlatok, viharok és a szerzői jogok megsértőinél sokkal veszélyesebb konkvisztádorok határozzák majd meg.

A hatáskörök és ügyek valószínűleg egyre inkább átterelődnek a médiahatósághoz és a BM-hez, ahol az ügyek ortodox kezelése biztosítva van.²⁶

---

²³

²⁴ Hazug, hiszen az internet fejlődésének irányai nem Magyarországon dőlnek el, az ezzel kapcsolatos valódi kérdések nem is kerülnek napirendre.

²⁵

²⁶ Magyar Nemzet, 2015.01.11. Versenyfutás az adótitkokért? p.3.

A médiahatóság az ott szokásos szemléletmód szerint úgy kezeli és irányítja az infokommunikációs folyamatok összességét, azaz mintha minden csak média lenne, bár az adatfolyamok zöme egyáltalán nem is média. Legfontosabb szempontok lesznek a szólásszabadság (értsd a „szabad világ”-nak nevezett nemzetközi mainstream véleményterrorjának fenntartása), a médiapiac működése (értsd a multik profitja), az adatok szabad áramlása (értsd az adattőke korlátozás nélküli kivitele), a szerzői jogok védelme (értsd a nagy médiaforgalmazók pénzügyi érdekeinek védelme), a „kiegyensúlyozott” tájékoztatás (azaz az ön-, és közveszélyes, ország és nemzetellenes eszmék szabad terjesztése), az államnak az ország adatfolyamai irányításába való beleszólásának korlátozása.

Folyik az infokommunikációra szánt állami pénzek nagy részének elköltése vagy elherdálása az ország szempontjából jelentéktelen célokra.

A BM pedig elsőrangú bűnüldözési, felderítési, és elhárítási szemlélettel fogja a nemzetközi szervezetekben meghatározott rendőri, titkosszolgálati és igazgatásszervezési feladatokat ellátni. Közben várható, hogy a közigazgatásban egyre nagyobb szerephez jutnak azok az uniós fejlesztésű rendszerek, amelyek fokozatosan átveszik a hazaiak funkcióit.

Az ágazati egyesületek, érdekképviselői szervek, a szaksajtó erősítik befolyásukat, folytatják a felhasználók megdolgozását az éppen aktuális ágazati célok érdekében, leginkább most a felhőkbe terelik őket. A SaaS jegyében a dobozos, korlátlanul felhasználható szoftvernek vége, a szoftver immáron csak állandóan a hálózatra kötve fog működni, mert ez többszörös előnnyel jár: a forgalmazás, patchworking költségei zérussá válnak, másrészt a felhasználó állandó hálózati kontroll alá kerül. Várható, hogy ez utóbbi ok és a „store as a service” lózung jegyében a kütyük háttértárai sem fognak állandóan növekedni, hacsak az adatmonstrumok nem válnak olyan nagygyá, hogy – időlegesen – már valamennyi funkciójuk ellátására alkalmassá válnak.

10. Valódi feladatok

Melyek azok a feladatok, amelyek elvégzésével változatlanul senki nem foglalkozik majd?

A legfontosabb – amivel a helyettes államtitkárságnak foglalkoznia kellett volna - az, hogy a Kormánynak végre legyenek elképzelései arról, hogy Magyarországon milyen információs társadalom legyen, milyen lehetőségek közül mit válasszon. Milyen világképe legyen a saját feladatairól, mégsem csupán jószágos, a kedvenceknek, köztük a multiknak pénzt osztogató kisbácsi legyen. Nevezze nevén a valódi szereplőket és kezdje meg annak az új intézményrendszernek a kiépítését, amely Magyarországot, a magyarság érdekképviselőt, védelmét képes lesz ellátni a jövőben.

A Kormány látókörében – helyesen – szerepel a mezőgazdaság, az iparfejlesztés (autó és gumibarocs, vegyipar), a határvédelem, de nem szerepel a víz és főleg nem szerepel az infokommunikáció: nem mint ágazat, vagy infrastrukturális ágazat, hanem mint mindennek a szervezeteken belüli infrastruktúrája és technológiája, hatalomtechnika, amellyel a társadalom szerkezetét, működését meg lehet határozni, és amely a társadalom szerkezetét működését meg is határozza.

A Kormánynak sajnos nincsenek hosszú távú hatalomtechnikai elképzelései a világ és benne a magyarság, a magyar állam jövőjéről. Nincsenek, mert nincsenek kellő látókörű tanácsadói, kutató műhelyei sem. Jellemző, hogy bombasztikus internetes megnyilvánulásai Deutsch Tamást a kormánytagok szemében alkalmassá tették arra, hogy megbízást adjanak számára a közvélemény előtti látszat PR-művelet vezénylesére.

Az információs korban az ország adatfolyamait az ország érdekeit szolgáló új intézményrendszerbe kellene terelni és ez az a megaprojekt, melynek megvalósítására kellene első sorban felhasználni a meglévő százmilliárdokat.

Ami a rögtön elvégzendő feladatokat illeti, egészen át kellene alakítani a múlt évben kiadott nemzetinek nevezett, valójában az ágazat nagyjai által megfogalmazott és a korrupció melegágyaként funkcionálható infokommunikációs kormányprogramot.

A rendőri, titkosszolgálati és e-közigazgatási szemléletű Belügyminisztérium irányítása alatt álló Nemzeti Kibervédelmi Intézet szükségképpen csupán a hálózat, a technika és a technológia, ezen belül is csak az államiak rendészeti értelemben vett biztonságára fog összpontosítani és ezután sem foglalkozik érdemben azon károk megelőzésével vagy minimalizálásával, melyek az országot, a magyarságot annak következtében érik, ahogy a nagy hatalmi centrumok a nemzetközi kapcsolatok rendszerét alakítják.

Korábban hosszabb tanulmányban foglalmaztam meg néhány fontos tennivalót²⁷. Ezek közé tartozik, a nemzeti információpolitika intézményrendszere alapjainak megteremtése, elsősorban a statisztikai adatgyűjtés, a döntés-előkészítő háttérkapacitások létrehozása aztán, hogy nemzeti kézbe kell helyezni a távközlési infrastruktúra nagy részét. Nagyobb távlatokban a nemzet új, digitális intézményrendszerének kialakítása keretében a bitcoin technikát²⁸ felhasználó munkaérték rendszert kell bevezetni a nyugdíjrendszer átalakítása során, az indokolatlan bérkülönbségek²⁹ felszámolására, a munkaerő kettős, lokális és globális elszámolásának megváltoztatására, a demokrácia, a közösségi döntések rendszere fokozatos kialakítására.

S közben múlik az idő: a nemzetközi szervezetek segítségével a nagy hatalmi centrumok az országot nemzetközi szabályokkal az Egyesült Államok biztonságpolitikai irányelveivel³⁰ összhangban egyre jobban gúzsba kötik. Szeptember 11-gyel megvalósították a totális megfigyelést, az államok személyi hatókörének tárgyát, a migránstémára hivatkozva most célba vették a nemzeti határvédelmet, a területi szuverenitást, illetve „a titkosszolgálatok szorosabb együttműködése” néven a nemzeti titkosszolgálatok fölé szervezendő a nyugati világra kiterjedő a háttérből finoman előbújó globális titkosszolgálat megteremtését. A magyar kormánynak, még ha kísérletet is tenne arra, hogy megkísérelje a nemzet érdekeit képviselő infokommunikációs politika megvalósítását, egyre kevesebb a mozgástere.

27

28

29

30

Észrevételek dr. Kelemen Csaba az Infotér 2014. konferencián tartott Kormányzati ICT Stratégia c. előadásához

(Az előadás elején az infokommunikációs stratégia pillérei 2014 c. ábra látható.) Ennek összetevői a digitális gazdaság (fejlett IKT szektor, infokommunikációs szempontból versenyképes vállalkozók), a digitális állam (Modern, hatékony, jól működő áll, e-közigazgatási szolgáltatások, belső folyamatok IT-támogatása), a digitális kompetencia (a digitális írástudás terjesztése, a másodlagos digitális megosztottság csökkentése) és a digitális infrastruktúra (új generációs hálózatok, hatékonyság).

A dia fogalomzavaros. A stratégia pillérei nem lehetnek a digitális gazdaság, állam vagy infrastruktúra, ezek ugyanis pilléreként nem tartanak semmilyen stratégiát. A stratégiának adatainak, érdekeken, célkitűzéseken kellene nyugodnia, de nem kellene azt tartania semminek,

A dián szereplő tárgyak a stratégiának azon részterületei lehetnek, amelyeken a Kormány intézkedni kíván. Ezek a pillérek egy hagyományos világ hagyományos szemléletben elképzelt részei, miközben az infokommunikációs forradalomnak éppen az a lényege, hogy a hagyományos állami, hatalmi struktúrák megszűnnek és új funkciók, új intézményrendszerek alakulnak ki a hatalmi igényeknek, érdekeknek megfelelően. A stratégia ilyen – a globális infokommunikációs lobby az OECD és Brüsszel által sugallt - részekre való felépítése a nemzeti érdekek ellen való.

Mi, mint a piaci fejlesztésekért felelős, szeretnénk a legkedvezőbb környezetet biztosítani a piaci szereplők számára, már csak azért is, mert ez az egész stratégia, amit itt kialakítottunk azon a szemléleten alapul, hogy ha lehet, akkor minél jobb környezetet és kereteket teremtünk a vállalatok fejlődésének, a termékfejlesztésnek, az exportnak, az innovációnak és mindannak ami ennek a szektornak a meghatározó tényezője.

Az ország érdeke nem a legkedvezőbb piaci feltételek kialakítása a zömében külföldi kézben lévő szolgáltatók és gyártók számára, szükségképpen a többi ágazat, például a magyar mezőgazdaság rovására. Az államnak nem az amúgy is extraprofitot termelő infokommunikációs ágazatot kell támogatnia. Az itt tevékenykedő KKV-k zöme Magyarországról soha nem fog életképes méretű újítással kilépni, mert versenytársaink jól őrzik sokkal nagyobb piacukat. A néhány mégis sikeres céget hamar felvásárolják.

A stratégia maga, amit megalkottunk, az egy viszonylag hosszú módszertan eredménye. Sok-sok éven keresztül próbáltunk kialakítani egy olyan módszertant amely nagyon jól lefedi azt a kört, amelyben a kormányzat tevékenykedik.

Nem módszertan kell, hanem módszer, vagy inkább csak mód.

Maga a módszertan azon alapult, hogy válasszunk külön egymástól nagyon különböző tényezőket. Ilyen volt a gazdaságfejlesztés, amely elsősorban a kkv-eket, az IKT iparágban tevékenykedőket célozza meg, válasszuk szét az állampolgárokat, akiket a kompetenciafejlesztési programokkal kell megszólítanunk, nézzük meg azt, hogy mire van szüksége a magyar államnak informatikai téren, és hogy a negyedik pillér az infrastruktúra, amit mindig ki szoktunk emelni. Na most, hogyha a netadóról beszélünk, akkor azért elég sok célunkat keresztülhúzná ez a típusú közteher, tehát nyilván a mi célunk is az, hogy ezt a lehető legkevésbé érezzék meg a szolgáltatók.

E pontban a NFM nyíltan szembeesegül a költségvetés képviselte összállami, nemzeti érdekekkel az ágazat érdekeinek képviselőjében.

Februárban fogadta el a Kormány a stratégiát, és elég hosszú egyeztetési folyamat előzte meg ezt. Nagyon szerencsés helyzetben voltunk. 2012. novemberében kezdődött meg az Unióval a 14 és 20 közötti források felhasználásával kapcsolatos tárgyalássorozat és most fog véget érni. Egy nagy-nagy dokumentumot már aláírt az Európai Bizottság elnöke a Miniszterelnökkel, most pedig az operatív programok benyújtására fog sor kerülni várhatóan november 16-án vagy 17-én. Arra az időpontra egy végleges verziót kell leadnunk, különben pontosan egy évet fog csúszni minden operatív program és ez senkinek nem érdeke. Ezt senki felelős politikusként nem is szeretné felvállalni, úgy, hogy mindent megteszünk annak érdekében, hogy az OP-kat be tudjuk nyújtani. Ezek fogják ennek a stratégia végrehajtásának az alapját képezni.

A kétéves időszaknak tulajdonképpen a felénél jött be, hogy az Európai Unió szeretné, ha mi stratégiát csinálnánk, mert végre ő is tudatos lett és meg akarta mutatni, hogy ő csak akkor ad pénzt sok-sok ezer milliárdot az államoknak, hogy ha a tagállamok be tudják bizonyítani, hogy azokat olyan célokra használják fel, amelyek piaci hiányosságokat kezelnek.

Az Unió mindig tudatos volt, de korábban nem tudta még pontosítani, mire szorítsa a tagországokat, ezért toleránsabb volt.

Az Európai Unió sugallata illetve a mi határozott szándékunk is az volt ezek után, hogy 2014-ben lejárt az első digitális megújulási-cselekvési tervnek a hatósugara és akkor legyen 2014-20 között egy új dokumentum. Ez egy nagyon letisztult és nagyon tudatosan felépített stratégia lett, és nagyon sok kört megjárt. Erről talán már beszéltem is, talán nem ebben a körben, de erről a stratégiáról és nem feltétlenül arra szeretnék fókuszálni, hogy mik voltak ennek az előzményei, hanem hogy mit tartalmaz és mire szeretnénk mi alapvetően lőni.

Sok-sok fajta célt határoztunk meg, az egyik ilyen, számunkra nagyon fontos, hogy 2020-ra szeretné az Európai Unió újgenerációs szélessávú hálózattal ellátni az Európai Unió térséget 30 Mbit/szekundumos sebességen minimum, mi ezt 2018-ra szeretnénk elérni, van is rá bőven lehetőség. Nagyon feszes és ütemezett státuszokat kellett az elmúlt hetekben is leraknunk a vezetőink asztalára és ma úgy tűnik, hogy ez a cél az 2018. végére teljesülhet is. Nem akarom azt mondani, hogy persze nyilván teljesülhet, hiszen az aukció lezárult és lassan mindenhol lesz 30 megát tudó vezeték nélküli hálózat, itt alapvetően vezeték nélküli hálózatról van szó, nem kevésbé azért is, mert a mobiloknak is ugyanúgy szükségük van vezetékre.

Amit ki szeretnék emelni az az, hogy 2016-ra és 20-ra határoztunk meg célokat és azt néztük meg, hogy hol vannak a legnagyobb piaci hiányosságok. Nem feltétlenül az infrastruktúra szinten vannak.

Az NFM és az egész Kormányzat megközelítése téves alapon nyugszik. Arra építenek, hogy az infokommunikáció a régi közgazdasági tankönyvekben leírt módon végzett gazdasági tevékenység, amelyet az országban és mindenütt piaci keretek között kell végezni, csupán a piac működésének hibáit (pl. monopolhelyzet, elmaradott térségek kimaradása stb.) kell állami beavatkozással korrigálni. Ezzel szemben a statisztikai tény az, hogy az adatfolyamok zöme ma sem piaci viszonyok között valósul meg, és a digitális infokommunikációs tevékenységek nagyobb részét a nagy globális monopóliumok vagy oligopóliumok, keresztfinanszírozással tartják fenn szoros összefonódásban nagy hatalmi központokkal, és a lokális titkosszolgálatokkal, az ő céljaik érdekében.

Ezek a cégek szolgáltatásaikat nem a népesség és a vállalkozások spontán piaci igényeinek megfelelően fejlesztik, hanem új globális intézményrendszert fejlesztenek a hatalmi csoportok hatalomtechnikai igényeinek megfelelően (saját értékekkel, ideológiával, a lokális érdekeket negligálva). Ilyen körülmények között a régi „tudományos”, a láthatatlan kéz működésének feltételezésén alapuló megközelítés kontraproduktív, nem más, mint az országot kizsákmányolt és gyorsan növekvően kiszolgáltatott helyzetbe integráló törekvések támogatása.

Alapvetően inkább a piacteremtés az, amire felfűztük az egész gondolatot. Az, hogy legyen használója azoknak a technológiáknak, amiket mi itt most próbálunk ösztönözni. Egyik oldalon. A másik oldalon, legyen, amin fel tudják használni ezeket az információkat. Tehát legyen hálózat.

Itt bújik ki a szög a zsákból. A magyar nemzeti Kormány több száz milliárd forintot fog elkölteni arra, hogy ráoktrojálja az országra a globalizáló elképzeléseknek megfelelően, és azok érdekében az ország adatvagyonának folyamatos ingyenes leszívására, a népesség folyamatos monitorozására alkalmasan kialakított infrastruktúrát.

És aztán jön az állam, amelynek nyilván elég komoly igénye van arra, hogy megfelelő infrastruktúrával legyen ellátva, megfelelő szolgáltatásokat tudjon igénybe venni, akár a belső működése szempontjából, akár az állampolgárokkal illetve a vállalkozásokkal tartott kapcsolattartás terén.

A legegyszerűbb módja a ma nagyon népszerű rezsicsökkentésnek, ha elektronikai eszközöket, szolgáltatásokat alkalmazunk. Ezen az úton indult el a kormányzat és egy nagyon komoly programot nyújtottunk be két héttel ezelőtt a Kormánynak, és nagy valószínűséggel el is fogadták, még nem láttuk a kormányhatározatot megjelenni, de ez szerintem csak napok kérdése, egy úgynevezett digitális nemzetfejlesztési programot fogadott el a Kormány és abban nagyon sok minden benne van, feladatra, határidőkre, felelősökre lebontott, tehát gyakorlatilag leprogramoztuk azt, ami a stratégiában benne van.

Nagyjából egy kicsit bonyolultabb lett ugyan az infokommunikáció helyzete a kormányon belül, de nagyjából így néz ki (egy diát mutat).

A dia a NFM (szélessávú infrastruktúra, IKT ipar, KKV-ok informatikai fejlesztése, digitális kompetencia, úripar, audiovizuális média), BM (e-közigazgatási szolgáltatások, kormányzati informatika, állami hálózatok, elektronikus ügyintézés, információbiztonság) és ME (IKT fejlesztéséért felelős tárcák közötti koordináció, uniós források felhasználásának koordinációja) felelősségi köreit ábrázolja az EMMI (Oktatásügyi és egészségügyinformatika) és a NGM (GINOP források) feltüntetésével.

És van egy nagyon szerencsés helyzet, hogy van egy Miniszterelnökség, aki saját maga is felvállalja azt a szerepet, hogy őt, idézőjelben, lehet ütni, úgyis ő a mumus a kormányzaton belül, hát akkor miért ne vállaljon fel olyan szerepeket, amiket inkább neki kell, mint az összes többi minisztériumnak és akkor van egy infokommunikációs koordinációért felelős helyettes államtitkár, aki nagyon komoly szerepet tölt be a Kormányon belül és a mi érdekeinket illetve az összes informatikával foglalkozóknak az érdekeit képviseli.

Mivel az infokommunikációnak nem lesz önálló operatív programja, ezért lesz egy nagyon területileg nagyon komoly infokommunikációs prioritása, jelen pillanatban 134 milliárd forinttal, a Gazdasági Minisztérium lesz ennek a kezelője. Ott lesz az irányító hatóság de szakpolitikai felelősként, ami a hivatalos terminus technicus, az NFM lett megjelölve.

(Új dia a háttérben) Cím:növekedés. Középen technológia, két oldalt tőke és tudás.

Amire mi a hangsúlyt szeretnénk fektetni a következő években, az elsősorban a gazdaságfejlesztés, illetve a KKV-k illetve az IKT iparágnak a fejlesztése. És erről szólna a következő néhány slide.

Ami ezután következik, az az eddig is folytatott, évtizedes tapasztalat szerint az ország felemelkedése vagy helyben maradása szempontjából eredménytelen, de az ágazat számára jövedelmező politika folytatásának leírása.

Ezek lesznek a fókuszpontok a következő években. Az egyik az egy nagyon jó cikket olvastam, a felhőszakadás címszó az benne volt a cikkben. Hogy a KKV-k milyen elképesztően alacsony szinten használnak ilyen technológiákat. És ez általános, tehát ez szektorfüggetlen. Teljesen mindegy, hogy melyik, akár a pékek, akár a, én az autószerelő. Ha a szerelőhöz viszem az autót, akkor papíron írogatja, hogy milyen alkatrészeket cseréltek, hány, nem tudom az olaj, meg a különböző paraméterei az autónak és szerintem ez nem jó így.

A NFM ne határozza meg, hogy a vállalkozó autószerelő mit csinál, ez durva beavatkozás, minden felelősség nélkül, a la jótékony szocializmus. A vállalkozó felnőtt magyar állampolgár és ő tudja, mit miért csinál vagy nem csinál, ha nem tudja, az állam úgy sem fogja tudni megmenteni azzal, hogy informatikát ad neki fecni helyett.

Jó lenne, ha a KKV-k minél többet használnának magasabb hozzáadott értéket képviselő alkalmazásokat és szoftvereket, ennek az ösztönzése lenne az egyik központi eleme a következő két-három évnek bizonyosan, mert ebben nagyon le vagyunk maradva. Ahogyan az

Európai Bizottság ezt észrevételeiben ki is emelte. Tehát gyakorlatilag mindenben jóval az európai átlag alatt vagyunk.

A rendszerváltozás idején még legalább a térség élén voltunk. Azóta folyik az informatika fejlesztése piacgazdasági ágazati (lobbyista, kijáró) fejlesztési politika keretében.

Nekünk nagyon sokat kell tennünk annak érdekében, hogy fel tudjunk sorakozni.

Kitörésről, élre kerülésről már nincs szó.

(Új dia a háttérben.) Startup cégek támogatása. Probléma a hazai IKT KKV-k alulfinanszírozottak, pályázati részvételük és exportképességük csekély. Megoldás: Az IKT KKV-k tőke ellátottságának javítása kockázati tőke, business angol segítségével, Startup ökoszisztéma gyorsítása inkubáció révén.

Ezért aztán kvázi ennek a nulladik fázisaként, mindenképpen indítani fogunk egy olyan motivációs programot, most egy régen dédelgetett álom, ami a KKV-kat fogja ösztönözni arra, hogy próbáljanak meg kilépni a piacra és egy kicsit az informatika irányába elmozdulni. Még mindig él sajnos az a hozzáállás, hogy az informatika a legutolsó szempont, és még mindig él az, hogy az informatika a legelső olyan elem, amit le szoktak vágni a cégvezetők.

A másik nagyon fontos és ennek érdekében elég komoly gondolkodás indult meg most már, az a startup-ok támogatása. Volt a kormányzaton belül már egy jelentős előrelépés, tehát én azt tudom mondani, hogy felismerte, minden nagyon fontos szereplője ennek az informatikai kormányzatnak, hogy ezzel kezdeni kell valamit. Az egyik nagyon komoly probléma az az, hogy vannak ugyan inkubátorok, de gyakorlatilag nincsenek. Tehát jönnek a startup-ok létre, igazából nagyon jó ötletekkel, lehet, hogy nagyon akár már elég jó prototípussal rendelkező vagy jól kifejlesztett alkalmazással rendelkező startup-ok, és nem tudják azokat, szinte semmilyen szinten értékesíteni.

A nyugati gazdaságok érdekkörei egymással évtizedek alatt összeforrtak, versenytársaikkal kíméletlenül leszámolnak, csupán intézményesített ötletlopás folyik, vagy a találmányok embrionális állapotban való megszerzése. Ezen csak hathatós állami védelemmel lehet kissé javítani. Ha lennének Magyarország intézményrendszerének átalakítását szolgáló nagy projektek, akkor a startup-ok ehhez kapcsolhatnák tevékenységüket.

SE a piacra úgy kivinni, hogy arról az emberek tudjanak, se tőkét szerezni hozzá, nincs meg hozzá a marketing vagy kommunikációs képesség, tehát ezzel mindenképpen kezdeni kell valamit. Hogy ez egy a már piacon lévő inkubátorok megtámogatása, vagy egy állami inkubátor létrehozása, ez egy erről nagyon hosszú vita folyik, most már hónapok óta, talán egy éve is, még mindig nem tisztázódott, hogy mi lenne a megfelelő irány, de nyilván amikor a program meghirdetésre kerül, akkor szerintem itt lehet, hogy ennek valami fajta közös nevezője kell, hogy legyen a végeredmény legyen.

(Új dia a háttérben) Inkubáció a startup cégeknek. Technológia-fejlesztés a KKV-k körében. Probléma: Nincs megfelelő szintű inkubáció. Alacsony magas hozzáadott értéket képviselő szoftverek és alkalmazások a vállalkozásoknál. Megoldás: Inkubáció megerősítése. Kombinált támogatási programok indítása.

Ami az inkubáció mögött alapvető gondolat, hogy ténylegesen nincsen tőke ezek mögött a cégek mögött meg az ötletek mögött, és mivel látszik, hogy tőkében és hitelben is meglehetősen alulfinanszírozott a magyar KKV szektor, ezért indult el korábban a nemzeti banki hitelprogram, amit az MNB csinált és az valószínűleg le is fog zárulni, amikor az operatív programokat elfogadják.

Ez a szisztéma az európai elképzeléseket követi. Ismeretes ugyanakkor, hogy Európa a K+F+I-ben egyre jobban lemarad az Egyesült Államok és Ázsia mögött, az európai rendszer nem sikeres. Mást kellene kitalálni a brüsszeli elképzelések követése helyett.

Az OP-ban ugyanis több mint 200 milliárd forint eszköz van. Ez a pénzügyi eszköz hitelgaranciát, tőkét, lízinget, és még néhány pénzügyi eszközt jelent, ez óriási pénz. Nekünk saját infokommunikációs fejlesztésekre 90,5 milliárd forintunk van. Pénzügyi eszközünk soha nem volt és soha nem volt ennyi. Tehát informatikára lehet 90 milliárdot költeni, igaz, hogy ezt vissza kell fizetni, de azért mégis csak nagyon kedvező feltételekkel juthatnak majd a magyar KKV-k, akár informatikával, akár nem informatikával tevékenykedők hitelhez, vagy kockázati tőkéhez.

(Új dia.) KKV-k infokommunikációs ellátottságának növelése. Informatikusok és mérnökök számának megkétszerezése. Probléma: Motivációs hiányosságok, mérnök-, informatikus hiány. Megoldás: szemléletformálási program indítása, informatikus és mérnökképzés, mennyiségi és minőségi elemek fejlesztése

A harmadik nagy probléma az az, hogy nagyon kevés mérnökünk van, akiket ténylegesen, tehát sokkal több igény van mérnökökre és informatikusokra, mint amennyit fel tudnánk mutatni.

Be kell indítani a szakemberimportot Indiából és más országokból.

Ennek nagyon sokrétű okai vannak (sic!). Jelentős a hiány, én személyesen beszéltem, tehát IVSZ-en belül nagyjából tízezer mérnök és informatikus tudna elhelyezkedni holnap. Az, hogy ezek milyen típusú mérnökök és informatikusok arról még megy a gondolkodás, illetve még sok kutatás kell, hogy megelőzze, de az biztos, hogy itt mind a középiskolában, az általános és középiskolában, mind a felsőoktatásban jelentős hiányosságok vannak. Mi arra fogunk fókuszálni, hogy egy KKV-k támogatásán keresztüli programot indítsunk el, ami megsegíti majd a KKV-k és az egyetemek közötti együttműködést, informatikusok, mérnökök foglalkoztatásának ösztönzésére vonatkozó programoknak az indításában. Az általános és középiskola és a felsőoktatásnak a támogatása az alapvetően nem a mi kompetenciánk, hanem az EMMI feladata.

(Új dia.) Versenyképes IKT szektor, körülötte: inkubáció, startup, innováció, piacra jutás. Jobboldalon: támogatáspolitikai, koordináció, közpolitika.

A végén szeretnék még egy picit részletesebben beszélni arról, hogy hogyan fog kinézni ennek a részletfinanszírozása.

(Új dia). NOP 3. Infokommunikációs fejlesztések 134,2 mrd Ft. GNOP 7. Pénzügyi eszközök 90,5 mrd Ft.

Viszonylag magas összegekről indultunk, mikor a tervezés megkezdődött, jelen pillanatban ott tartunk, hogy 134,2 milliárd Ft van tisztán infokommunikációra, plusz a 90 és félmilliárd Ft a pénzügyi eszközökből, illetve van nekik egy 18, 5 milliárd forintos egy teljesen másik prioritásban, ami digitális kompetenciafejlesztésről fog szólni. Ez nagyjából évente két milliárd Ft. Ennyi se volt soha. Ilyen típusú fejlesztésekre. Ebből nyilván egy nagy szeletet elvisznek majd a hálózatfejlesztések, nem tudjuk még, hogy a piaci számítások szerint mekkora az összberuházás, 100 és 200, 300 milliárd forint körüli összegekről beszélünk, amikor NG hálózat fejlesztésekről beszélünk, de most indult el egy olyan közbeszerzés, aminek a bontása éppen jelenleg is zajlik, amivel megpróbálunk választ adni arra, hogy hol vannak a fehér foltok, ahova a fejlesztéseknek menniük kell. Alapvetően a kisebbik összeg a 9 milliárd Ft, amely digitális írástudás vagy kompetenciafejlesztésre fog fordítódni és a többi még a piaci támogatásokra és biztos vagyok benne, hogy ha nem lesz felhasználva az a 88 milliárd Ft a piaci és kormányzati hálózat fejlesztésére, amit most beterveztünk, akkor azt mind, mind a vállalkozások fogják megkapni.

Azzal szoktam zárni és itt is el szeretném mondani, hogy ezt mi nem fogjuk tudni leprogramozni. Erre esély sincsen. Amikor a stratégiát elkészítettük, amikor az operatív programokat elkészítettük, akkor is folyamatosan konzultáltunk a piac felé. Mi nem szeretnénk egy elefántcsonttoronyban élni. Ezt eddig sem tettük, ez személyes vállalásom is, de szerintem a kollégák is mindannyian ezt gondolják. A piaci szereplőkre nagyon nagy szükség van. Mindenki támogatását én is kérem.

Az ágazati lobbyként eljáró minisztérium kijárt több száz milliárd forintot, bár még nem tudják, mire. Most várják azokat, akiknek az érdekeiben eljárat, hogy mire is költse el a magyar állam ezt a kis pénzt.

Bódi Gábor előadása a 2014. évi Infotér konferencián és észrevételek

„A legfontosabb, hogy megmutassuk a szakma és az ágazat számára, hogy merre tovább.”

Igen érdekes, hogy az Infotér Egyesület konferenciáján, amely „informatika a társadalomért” egyesület, az előadó nem a társadalomnak és a társadalomról, hanem a szakma és az ágazat számára beszél. Persze a „társadalom”, az emberek érdekeit már évtizedek óta nem képviselik civil szervezetek az infokommunikációs szolgáltatókkal szemben.

...

„Az előadás öt területre fog fókuszálni.

Kicsit beszélnék a struktúráról, hiszen lehetett hallani a Fejlesztési Minisztériumról, Miniszterelnökségről, több aspektusáról, hallottunk a Belügyminisztériumról, digitális közösségekről, digitális államról, azt gondolom, hogy eléggé szerteágazó az a terület, amelyet igyekszünk lefedni. Azt gondolom, hogy az elmúlt évekhez kötődően vannak benne újdonságok, hogy miképpen szerveztük meg a struktúrát, és vannak benne hasonlóságok, úgy gondolom az elmúlt időszakhoz kötődően. Azt gondolom, hogy kell néhány szót beszélni stratégiai irányokról, hiszen azt gondolom, hogy mindannyiunk számára nagyon fontos, hogy valamilyen keretrendszert és irányt kapjunk, hogy merre haladjunk tovább.

Kell beszélni szabályozási kérdésekről, hiszen nagyon jó, hogy ha látjuk, hogy a szabályozás oldalán, ami ugye az államnak, a jogalkotónak az egyik legfontosabb eszköze, azért, hogy egy területet irányítani, igazgatni tudjon, nagyon fontos, hogy milyen irányban tudjunk lépni, melyek azok a szabályozási területek, amelyekről azt gondoljuk, hogy az ágazat életére hatással lesznek.

A szabályozás nem azt a célt szolgálja, hogy a kormány egy területet irányítani, igazgatni tudjon, hiszen ezt nagyon sokféle módon meg lehet tenni, különböző eredménnyel. Egy nemzeti kormány elvben azért irányít és szabályoz, hogy az általa, a választók felhatalmazása alapján megfogalmazott nemzeti érdekeket érvényesítse. Ilyen nemzeti érdeket viszont ma sem a Stratégia, sem más jelenlegi kormánydokumentumok nem fogalmaznak meg, a nemzetinek nevezett célok ágazati célok, az infokommunikációs ágazat érdekeit szolgálják.

Természetesen kell beszélni kiemelt projektekről, olyan irányokról, amelyek a stratégiák illetve a szabályozási és irányítási keretrendszer keretében már viszonylag jól körvonalazódtak, mert hogy ez azonnal mindannyiunkat érdeklí és nagyon fontos Önök számára, hogy tiszta képet kapjanak arról, hogy merre megyünk, milyen konkrét projektek vannak és mi az, amivel leginkább aktuálisan foglalkozniuk kell.

Természetesen beszélnünk kell arról, hogy a kormányzat, a piac és a társadalom miképpen tud együttműködni, mert talán az elmúlt hetek történései is azt mutatják, hogy ezen a téren van még javítanivaló, s azt gondolom, hogy megvannak azok a fórumok és lehetőségek, amelyek mentén ez szofisztikálható, kicsiszolható, hogy egy jó együttműködés jöjjön létre, az is lehet, hogy ezt még nem találtuk meg, ezt majd mindenképpen mindenki eldönti maga, azt gondolom, hogy néhány gondolatot azért erről érdemes megfogalmazni.

Térjünk rá tehát a struktúrára, szerkezetre.

Ugye viszonylag egyértelmű, hogy az elmúlt évek kormányzásában nagyon sok kritikát kapott a kormányzat arra vonatkozóan, hogy nem egy helyen volt összefogva az informatika, miért nem így, miért nem úgy történik.

Az előadó pongyolán fogalmaz, milyen „informatikának” kellene egy helyen összefogva lennie, vagy mi az az „összefogás”. Az informatikai ágazatnak érdeke egy minél nagyobb hatalmú ágazati irányító szerv, mely a nemzetgazdaság más ágazataitól eltérő, kedvezőbb szabályozást, támogatásokat jár ki a Kormánytól, mellyel összefonódva partneri viszonyt lehet kialakítani, így gyengítve az állam hatalmi pozícióját..

Ezek mindig azt gondolom, hogy kormányzásfilozófiai kérdések, az adott kormányzat miképpen alakítja ki azt a működési struktúrát, amelyben egy-egy ágazatot, szerkezetet irányítani kíván. A jelenlegi megint egy új szerkezet, talán még ilyennel nem nagyon találkoztunk, de fellelhetőek mind az elmúlt négy évben, mind az előző időszakra visszatekintve olyan elemek, amelyekből ez összeállt.

Viszonylag egyértelmű a korábbi státúumrendelet alapján, hogy a Belügyminisztérium úgy, ahogy van, megkapta az e-közigazgatást, tehát a kormányzati informatikához, ahhoz kötött infrastrukturális szerkezetrendszerhez kapcsolódó feladatokat. Ebben talán nem kell sokat gondolkodni, láthatók azok az intézmények a Belügyminisztérium mögött, NISz-szel és hasonlókkal a háttérben, amelyek megpróbálják kiszolgálni az innen érkező igényeket. Most jelezném, hogy nem fogok minden rövidítést kimondani, mert azt gondolom, hogy eléggé szakavatott itt a közönség, úgy, hogy ezzel nem húznám az időt, másrészt ha valaki nem tudná a rövidítést, a mellette ülő biztos tudja, ahogy körülnézek a teremben.

Azzal, hogy a Fejlesztési Minisztérium első körben úgy tűnik az új státúumrendelet alapján, mint aki vesztett a területéből, én azt gondolom, hogy Miniszter úr előadása alapján, ez nem, hogy nem igaz, de talán még egy sokkal másabb irányú kommunikációs és fejlesztési lehetőség nyílik meg. Viszonylag egyértelmű a státúumrendelet alapján, hogy az informatika összefogója, az a Fejlesztési Minisztérium, ez alatt értünk minden olyan piachoz kötődő fejlesztési és konszolidációs irányt, amit itt Miniszter úr említett, beleértve a kompetenciák fejlesztését, a piaci infrastruktúrákhoz való támogató fejlesztéseket, a gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó feladatrendszereket. Azt gondolom, hogy maga az említett ITU konferencia egy olyan egyedülálló lehetőséget fog adni a szakma számára, amelyre egyrészt érdemes lesz felkészülni, másrészt érdemes lesz élni vele. Azt gondolom, hogy a jövő év az egy nagyon nagy áttörés lehet mindenki számára, hiszen a piac nagyon sokszor emlegeti, hogy a

kormányzat ezt nem teszi, meg azt nem tesz meg, sosem értékeljük, hogy a másik oldalon ugye próbálunk ebben együttműködni, azt gondolom, hogy egy ilyen lehetőséggel való élés az majd meg fogja mutatni, hogy miképpen tudunk ezen a területen közösen együtt haladni.

Az előadó az ágazatot (azaz ágazati gazdasági egységeket, többnyire vállalatokat, amelyek fő tevékenysége infokommunikációs szolgáltatás) következetesen „piac”-ként emlegeti. Ez a szóhasználat félrevezető, hiszen a piacon nemcsak eladók, hanem vevők is vannak, akik érdekei többnyire nemcsak az infokommunikációs, hanem minden ágazatban ellentétesek az eladókéival. Ezzel a szóhasználattal az ágazattal összefonódott állami szerv elkendőzi, hogy valójában kinek az érdekeit képviseli.

Ugye emellett említenünk kell a szakágazatokat. Viszonylag jól látható és ez mindenki számára nyitott könyv, hogy vannak horizontális feladatrendszerek, ezért erről kérdezzük meg a Belügyminisztériumot és a Fejlesztési Minisztériumot és vannak szakágazatok. Ide tartozik az EMMI, melyben az oktatásügy és az egészségügy kiemelt szerepet kap, ide tartoznak természetesen a gazdaságfejlesztéshez kötődő feladatrendszerek, a földművelésügyhöz. Mindenhol vannak olyan szakágazati informatikai feladatrendszerek, amelyek szakágazati szempontrendszer mentén valamiféle informatikai támogatással, amelyet egyértelműen eszközrendszerként kell megjelölnünk ezekben a fejlesztésekben, meg tudnak jelenni, azt gondolom, hogy a jelenlegi szervezeti struktúrában jól látható, hogy maga a feladat végrehajtása a szakterületekhez kötődik, amelyeknek kötelezettségük van együttműködni ezen horizontális felületekkel.

A statisztikai szóhasználat és fogalom téves: az oktatási ágazatokhoz az oktatási intézmények, az egészségügyi ágazatokhoz az egészségügyi intézmények tartoznak, az EMMI nem. Hasonlóképpen a mezőgazdasági ágazatba a mezőgazdasági termelők és szolgáltatók tartoznak, a Minisztérium nem. Ezek a minisztériumok ágazati minisztériumok, amelyek az igazgatási ágazatba tartoznak. A szakágazati informatikai feladatrendszer legtöbb esetben szakágazati igazgatási informatikai feladatrendszer. A Belügyminisztérium és a Fejlesztési Minisztérium – az ágazati irányítási feladatokat ellátó helyettes államtitkárságok kivételével funkcionális szervek.

De itt jön egy kis csavar, tekintettel arra, hogy van még egy NHIT és van a Miniszterelnökség, ugye itt a Miniszterelnökség egy nagyon speciális szerepkörben lép bele ebben a dologban, ugye az én személyemben van egy az infokommunikáció összehangolásáért felelős szerkezetrendszer.

A szerkezetrendszer kifejezés meglehetősen homályos. A korrupció melegágya a homályos fogalmakkal operáló közigazgatás, amikor a döntéseket nem egyértelmű szabályok szerint, hanem „irányok mentén” például struktúrákról, rendszerekről és tudásokról hozzák.

Ugye, a mi dolgunk az, hogy a Miniszterelnökség egyéb szervezeteivel és egyéb tudásaival együttműködve, hiszen a Miniszterelnökségen van ugye a stratégia, a közbeszerzés, fejlesztéspolitika, minden ilyen típusú tudást hozzáadva, megpróbáljuk ezeket a szakrendszeri irányokat valahogy egy irányba terelni, és megadni azokat az irányvonalakat

akár társadalompolitikailag is, amelyek, azt gondoljuk, hogy tényleg hasznos projekteket, programokat fognak tudni végrehajtani, úgy, hogy természetesen a szakrendszer céljaihoz igazodjon.

Hogyan lehet tudásokkal együttműködni? Hogyan lehet irányokat egy irányba terelni és miért is kell ez? Irányvonalak, amelyek hasznos projekteket programokat tudnak végrehajtani? Ez bizony nagyon távol áll egy jól működő közigazgatás alapjául szolgáló világos és értelmes jogi szövegektől.

Ugye ebben a NHIT-nek egy speciális szerepköre van, próbáljuk úgy megszervezni a munkát, hogy a NHIT a nevéből is adódóan olyan háttértámogatásokat, olyan tudást próbáljon behúzni a rendszerbe, amelyek esetleg egy normális kormányzati működés esetében ugye nem találhatók fel. Ez ugye jelentheti a piaccal, társadalmi szervezetekkel való együttműködést, ennek a kereteit azt gondolom nagyjából kialakítottuk, illetve jelentheti azt, amikor a tárcákkal együttműködve megpróbálunk olyan háttér-információkat gyűjteni és olyan optimális döntéshozatali helyzeteket előállítani, amelyekben azt gondoljuk, hogy tényleg reális és akár az ágazatot képviselő szakmai, akár politikai döntések születhetnek.

Milyen döntésekről van szó? Miért nincs valódi, az ország adatházartását lefedő állami infokommunikációs statisztika? Miért szorítkoznak az állami statisztikában csaknem kizárólag az eszközállományra, és miért nem foglalkozik a kormányzat az információs kor legfontosabb nyersanyagával és termékével, magával az adattal? Ez olyan, mintha a mezőgazdasági statisztika nem elsősorban az állatállománnyal, a gabonatermessel stb. foglalkozna, hanem a vetőgépek és tárcsás boronák számával.

Hogyan gondolhatja valaki, hogy statisztika helyett háttérinformációkra támaszkodva, alapos, az ország érdekeit szolgáló döntéseket lehet hozni? Milyen döntések lesznek ezek a „piaccal” együttműködve meghozott döntések? A nemzeti kormányznak kifejezetten nem lehet feladata egy nagy többségében piaci ágazat, jórészt külföldi tulajdonban lévő vállalatainak képviselete, ez csak egy lobbista, kijáró szervezetnek lehet a feladata.

A stratégia. Ugye viszonylag egyértelmű a helyzet, hiszen februárban elfogadásra került a Kormány által a Nemzeti Infokommunikációs Stratégia, nem mennék bele a pilléreibe és részleteibe, mert azt gondolom, hogy Önök által ez már nagyon jól ismert és szerintem nem tévedek, amikor azt hiszem, hogy ez húsz-harmincszor ez majd idézve lesz a következő másfél napban. Emellett ugye nagyon fontos beszélni a partnerségi megállapodásról, amelyhez kötődően, vagy ezzel kiegészülve megmutatja azokat a forrásrendszereket, amelyek mentén ugye uniós forráshoz lehet jutni, fejlesztési, jelezzük ezt ugye nagyon kiemelve, hogy fejlesztési feladatokhoz kötődően. Ugye ezeknek az operatív fejlesztési programoknak az egyeztetése még folyik, remélhetőleg év végére ezek a folyamatok befejeződnek, Vitályos államtitkár asszony azt gondolom, hogy erről azért elég kimerítő képet fog az Önök számára adni, hogy hol állunk ebben a folyamatban, milyen lehetőségek nyílnak meg.

Ugye beszélünk kell még egy dologról, amely viszonylag új keletű, ez pedig az államreform. Ugye az Államreform Bizottságot felállította a Kormány, ugye ebben olyan nagy, a

kormányzat strukturális átalakításához kötődő kérdések kerülnek megtárgyalásra, amelyeknek úgy tűnik az első két ülés tapasztalatai alapján, nem lehetnek olyan területei, ahol ne találkoznánk az informatikával vagy az infokommunikáció szerepével.

Nagyon jól látszik, hogy ezek a strukturális átalakítások lényegében nehezen tudnak végrehajtódni az informatikai támogatás nélkül, természetesen az is jól látszik, hogy a stratégiáknak a helyére kerülése egy nagyon fontos momentum, hiszen 2010-ben még a Kormány ugye úgy állt neki, hogy az informatika van minden közepén és ahhoz viszonyulhatnak különböző szakágazati rendszerek, most azt gondolom, hogy viszonylag a helyére került a dolog, és jól látszik, hogy vannak olyan szakirányú feladatok és elképzelések, amelyekhez kötődően az informatika támogatást tud nyújtani.

Valóban, az infokommunikációs tevékenységeket az ágazat egységei többnyire más ágazatokban működő megrendelők számára végzik, akiknek meghatározott saját céljaik vannak. Az ágazati vállalatok célja a szolgáltatói profit, a vevők célja pedig a vevői profit, vagy költségvetési feladat megoldása. Mindazonáltal – ahogy a Stratégiából is – itt is hiányzik annak a felismerése, hogy ahogy az ágazati minisztériumoktól, úgy a jelenlegi összetételű Államreform Bizottságtól sem várható a globalizációs tendenciákkal, nagy hatalmi központokkal szemben túlélni képes, informatikára épülő új magyar digitális intézményrendszer koncepciója, amire pedig a legnagyobb szükség lenne.

S azt gondolom, hogy ezt meg is kell értenünk, ilyen rendszerbe kell beállítani magunkat s mindenkinek valamely szakmai feladatrendszer mentén kell az informatikának a viszonyrendszerét meghatározni, s úgy kell beállítani ezeket az informatikai projekteket, ötleteket, hogy a nagyobb kormányzati, akár társadalompolitikai célokhoz illeszkedve lehessen valamilyen fejlesztést megvalósítani.

Ennyit mondanék a stratégiáról, annyival kiegészítve, hogy természetesen az ágazati stratégiák és azoknak az informatikai vetülete mindannyiunk számára nagyon fontos lesz. Mi igyekszünk a kormányzaton belül ezt koordinálni, de nagyon fontos az, hogy a piac is megértse azt, hogy egy ilyen struktúrával kell ezeket a folyamatokat rendszerbe állítani.

Ugye itt van a szabályozás.

Ugye jól látható, hogy a jogalkotó, ugye értsük ezalatt az Országgyűlést vagy magát a Kormányt, viszonylag egyértelmű irányokat határoz meg a saját politikai, társadalompolitikai szakmapolitikai céljai mentén. Ugye ezekben megvannak azok a, az elmúlt négy évben kialakultak azok a szabályozási keretek, amelyek mentén a piac úgy vélem, hogy érzékelheti, hogy merre akar menni a Kormány. Az egy másik kérdés, hogy ez jól van-e elmagyarázva és mindenki számára ugyanezt jelenti-e. Azt gondolom, hogy ebben azért van feladatunk. Viszonylag jól látszik, hogy megalkottuk azokat a szabályrendszereket, szabályozókat, amelyek mentén ugye ez a keretrendszer működtethető. Ezek közül ugye kiemelendő az adatvagyon törvény,

Az adatvagyon törvény a valósághoz képest évtizedes késésben van, még az állami adatvagyonnak is csupán egy részét védi és egyáltalán nem foglalkozik a nemzeti adatvagyon nagyobb részével, különös tekintettel a személyes adatok védelmével, nem teremti meg ennek fogalmi és jogi-gazdasági eszközrendszerét. Emiatt éves szinten petabyte-exabyte mennyiségű személyes adat kerül külföldre és használják ott fel profit és hatalomtechnikai célokra, illetve fogják még hosszú éveken át.. Amint azt a NAIH vezetője is elismerte, az adatvédelmi törvény szigorításra szorul. Előírásai naívak és nevetségesek, csupán azt a látszatot keltik az érintettekben, hogy minden rendben van. Mindaddig nem lesz hatásos vagyonsvédelem, ameddig az adat nem kerül a polgári jog által meghatározott és szabályozott többi jószág körébe.

közigazgatási eljárási törvény, kiemelendő az interoperabilitási törvény, és sikerült is kimondanom, hogy ez már fél siker, az információbiztonságról szóló törvény, és azt gondolom, hogy már az elmúlt négy hónapban is, mióta az új struktúra felállt, születtek olyan jogszabályi változtatások vagy új jogszabályok, amelyek szintén a piacnak az irányait mutatják, elég csak azt gondolom a nemzeti egységes kártyarendszerre gondolnunk, a központi címregiszterre gondolnunk, vagy bármiféle olyan központi szabályozásra, ami azt gondolom mindannyiunk életét érinti.

Ebben ugye kiemelendő egy éppen folyamatban lévő szabályozási feladat, ez pedig a közbeszerzési törvénynek a felülvizsgálata, ugye ez éppen tegnapelőtt volt az Államreform Bizottság előtt, ahol úgy tűnik, hogy az irányok, azok leüthetők, talán a Kormány tegnap tárgyalta is, és e mentén úgy gondoljuk, hogy lehetnek olyan pontosítások, finomítások ebben a beszerzési jogszabályban, amelyek talán a piac életét megkönnyíthetik.

Ez a büszke felsorolás is mutatja, hogy az előadónak fogalma sincs arról, milyen intézményrendszerre lenne szüksége ma, Snowden korában, a magyar államnak és a magyar nemzetnek.

Emellett azt gondolom, hogy beszélnünk kell a kiemelt projektekről, programokról.

Ugye, viszonylag jól látható, hogy abban a szerkezeti struktúrában, amelyet én az elején felvázoltam, megvannak a különböző intézményrendszerek, amelyek saját szakpolitikai célrendszerük mentén igyekeznek informatikai projekteket indítani. Ugye, ezek közül mindenképpen kiemelendő a Belügyminisztérium és a Fejlesztési Minisztérium.

Ugye, a Fejlesztési Minisztériumnak olyan kiemelt projektjei lesznek, ezekben ugye nagy titok nincsen, készül is rájuk a piac, melyek az infrastruktúra építéséhez, kompetenciaépítéshez, gazdaságfejlesztéshez kötődnek. Ugye, ezeknél azt gondolom említhető a 450 MHz-hez kötődő projekt, az okos méréshez kötődő projekt, ugye van egy GSM-R, aminek a folytatása azért várható, s mindezek mellett ugye azt gondolom, hogy vannak olyan szakágazati projektek akár az egészségügyhöz, oktatáshoz kötődően, amelyek kiemelésével, ugye a normál szakrendszeri struktúrából informatikával megtámogatva, sokkal nagyobb hatékonyságot érhetnek el.

Ugye a Belügyminisztérium egy kváziúj szereplő, de csak kváziúj szereplő, hiszen a Belügyminisztériumnak eddig is jelentős szerepe volt a kormányzati, közigazgatási informatika fejlesztésében, de viszonylag egyértelmű irányok mentén igyekszik az e-közigazgatást fejleszteni. Az egy nagy érdem úgy gondolom mindannyiunk számára, hogy végre megint egy kézben van az e-közigazgatás, hiszen a kormányzati informatika és az ott születő költségek azért jelentős hozzáadott értéket teremtenek a piac számára, értsük a hozzáadott érték alatt a bevételt, s azt gondolom, hogy a Belügyminisztérium iránymutatása és a Belügyminisztérium által meghatározott informatikai irányok nagyon fontosak Önök számára.

Az előadó nem részletezi, miért nagy érdem, hogy az egész e-közigazgatás egy kézbe került. Az ágazati vállalatok számára ugyanis a vásárlások tömege kellene, hogy érdekes legyen, nem a vásárlók száma. Persze, ha csak egy megrendelő van, akkor azzal sokkal könnyebb partneri viszonyt kialakítani a nagy cégeknek. A közigazgatás egészének funkcionalitása szempontjából sem bizonyos, hogy valamennyi szakigazgatási szerv digitalizálását egyetlen helyről jobb irányítani illetve intézni.

Hajmeresztő, ahogy az előadó egyenlőségjelet tesz hozzáadott érték, egy makrogazdasági kategória és a bevétel között, amely egy mikrogazdasági kategória, nem leplezve azt sem, hogy a makrogazdasági kategóriát csupán az árbevétel elkendőzésére használja.

Ugye ebben vannak már olyan determinációk, amelyek mellett nem mehetünk el, s azt gondolom amelyeket nyugodtan lehet említeni, ez ugye az éppen biztonsági fenyegetésként említett felhő technológiáknak a kiérlelése jelenik meg, az ASP-nek a feladatrendszere, az egységes vagy nem egységes de kártyarendszernek a kiépítése, ugye az ehhez kapcsolódó elektronikus azonosítás, elektronikus aláírásnak a kérdésköre. Ugye természetesen valamennyien tudjuk, ha nem is szitokszóként, de ugye vannak ezek a SZEÜSZ, ezek a szabályozási és ügyintézési szolgáltatások, amelyek mentén azt gondolom, hogy viszonylag jól körülhatárolható az, hogy a kormányzat milyen irányokban akarna fejleszteni, az persze egy nagy feladat lesz mindenki számára, hogy ezeknek a fejlesztéseknek, ezeknek az infrastrukturális irányoknak a rendszerét a kormányzat jól meg tudja határozni és a piac számára is elérhetővé tegye, hogy viszonylag egyértelmű legyen, hogy milyen irányban hatnak ezek a fejlesztések.

Ugye mindezeket gondolom, hogy megspékeli a Miniszterelnökségnek a speciális feladatköre, hiszen az ágazati projektek mellett azért a Miniszterelnökség azért foglalkozik ugye területi közigazgatással, a kormányzat átalakításával, a kormányablakok kialakításával, ugye kell, hogy foglalkozzon a nagy közműcéghez kötődő feladatrendszereknek a kiérlelésével, ugye itt van az építésügynek a megreformálása és természetesen ugye itt van a fejlesztéspolitikai intézményrendszer, amely azt gondoljuk, hogy egy nagyon jó úton halad ahhoz, hogy egy informatikával megtámogatottan egy sokkal hatékonyabb pályázati és egyéb információs rendszert tudjon létrehozni, és ennek is ugye azt gondolom, hogy láthatóak az eredményei, mondjuk a ?-hez kötődő tegnapi bejelentések alapján.

Ugye ezek a projektek állnak magukban, mindannyiuk kötődnek a Nemzeti Infokommunikációs Stratégiához, annak a pilléreihez, de azt kell látni, hogy az elmúlt évek tapasztalatai azok azt mutatják, hogy hagyhatja a kormányzat, hogy ezek ilyen blokkokként egy-egy szakágazati minisztériumként egymással együttműködve, hol kevésbé együttműködve, haladjanak előre.

Ebben vannak sikeres projektek és kevésbé sikeres projektek. Azt láthattuk azért, hogy azok voltak a sikeresebbek, amelyek egy szereplőnél landolva megpróbálták előre jutni, s ezek azt gondolom, hogy sikeres projektként meg is valósultak, éppen ezért ugye úgy döntöttünk, hogy megpróbálunk a projektek és ágazati szakrendszerek között azért olyanféle programokat indítani, amelyek horizontálisan kicsit összecsipegetik a rendszerekből azt, hogy miképpen lehet valami egységes megjelenést biztosítani.

Az egységes megjelenés érdekében történő összecsipegetés egy magas állású kormánytisztviselő szájából furcsán hangzik. Nem is világos, hogy miért kellene és minek egységes megjelenésűnek lennie.

Ugye ennek talán az egyik fő momentuma lesz a digitális nemzetfejlesztési program, amelyről ugye már sokféleképpen hallottunk itt az előző előadásokban, ugye hallottunk úgy mint 30 megás projekt, szélessáv, hallottunk úgy, hogy kompetenciafejlesztés, szélessáv eljuttatása mindenki felé. Azt gondolom, hogy ez lesz az első olyan program az elmúlt években, ami a komplexitásában tud hozzáadott értéket teremteni. Ugye a komplexitása abban rejlik egy ilyen típusú kezdeményezésnek, hogy megpróbál egy viszonylag egyértelmű igényrendszer alapján, miszerint juttassunk el mindenhova a széles sávot, olyan infrastrukturális alapot teremteni, más hasznosabb társadalmi célok érdekében, miszerint ne csak juttassuk el az informatikai infrastruktúrát, hanem infrastruktúrát szolgáltatassunk is, szolgáltatasson az állam, és teremtsen meg a lehetőségét annak, hogy a piac szolgáltatni tudjon, mindezekre építve olyan komplex kompetencia és gazdaságfejlesztési programokat tudjunk elindítani, amely mentén ezt tényleg egy programként érzékelve valamely sokkal hasznosabb eredményt fog hozni mindannyiunk számára.

Homályos gondolatok, mint hasznosabb társadalmi cél, értelmetlen mondat.

Ugye azt gondolom, hogy mindezek mentén jobban látszik, hogy a kormányzatnak szüksége van a piacra. Ugye teljesen más együttműködési rendszereket kell kialakítanunk, mind a piaci, mind a társadalmi szereplőkkel.

Azt gondolom, hogy ezt már többször elmondtam és sosem rejtem véka alá, hogy nem feltétlenül az a legjobb megoldás, hogy piaci szereplők egyedileg vagy társadalmi szervezetek mögé bebújva próbálnak saját lobbierdekeik mentén haladni. Sokkal jobb lenne, ha ezek a piaci szereplők összeállnának és közös érdekeket képviselve próbálnának a kormányzat számára olyan hozzáadott értéket teremtő projekteket, programokat eladni, amelyek azt gondoljuk, hogy a kormányzat és a társadalom igényeit is kielégítik. Ez egy nagyon fontos momentum.

A hazai (például tartalom-) szolgáltatók és az azokat kiszorító és tönkretévő multik érdekei nem azonosak, kifejezetten élethalál harc folyik közöttük, és pontosan erről szól a PriceWaterhouseCoopersnak a Magyar Tartalomszolgáltatók Egyesülete részére készített tanulmánya. A magyar kormánynak ebben a helyzetben az lenne a kötelessége, hogy védelmezze a hazai szolgáltatókat, ne az egység után vágyakozzon, amúgy tökéletesen hiába.

Ezen túlmenően az államnak az sem érdeke, hogy a vevő/eladó-eladó/vevő viszonypárban vele ellentétes érdekeket képviselő magyar vagy külföldi szolgáltatókat, önmagát meggyengítve, egységfrontba szervezze, sokkal inkább éppen az, hogy megossza őket.

Volt ilyen korporatív elem a kádári rendszerben, de az egészen más szereplőkkel és más elvek alapján működött.

Az előadó szerepvárában van, nem ismeri fel, vagy nem akarja felismerni hogy kik között mozog, és mi a helyzetéből, beosztásából fakadó kötelessége.

Nem mondom, hogy eddig sok siker volt az ilyen típusú kezdeményezésekbe (sic!), bár az elmúlt két év talán ebbe azért egy újat hozott, mert úgy összerázta a piacot, mint az elmúlt tíz, tizenöt évben soha, és egy olyan egységes kiállítás jelent meg mind a kormányzat, mind a társadalom felé, amelyet korábban nem tapasztaltunk.

Megerősödtek a nemzetközi és hazai ágazati nyomásgyakorló szervezetek, gyenge vagy nincs hazai érdekképviselő, a szolgáltatók határozottabban mernek fellépni. Kétlem, hogy a multik által dominált infokommunikációs ágazat érdekérvényesítő képességének ez a növekedése az ország, a nemzet érdekében állna.

Úgy, hogy lehet, hogy ez a történelmi pillanat, amikor élnünk kell ezzel a lehetőséggel és egy nagyon egységesnek tűnő piaccal el tudunk kezdeni egy sokkal érdekibb, más típusú párbeszédet.

A szolgáltatók számára feladatokat kell kitűzni, versenyeztetni, a vállalkozókat ajánlataik alapján kiválasztani és ellenőrizni, nem pedig velük a funkciókat összemossó, a korrupció melegágyává válható partneri viszonyokban párbeszélgetni.

Azt mindenkinek látni kell, hogy ahhoz, hogy a magyar kormányzat azokat az uniós és egyéb fejlesztési forrásokat, amelyek rendelkezésre álljanak, hatékonyan tudja felhasználni, a piacra szüksége van.

A kormányzat úgy tesz, mintha a piacon nem ajánlkozna elegendő szolgáltató, ami egyszerűen nem igaz. Valójában a valódi koncepció, nagyszabású elképzelések nélkül felálló kormányzatnak egyszerre túl sok pénze lett és aggódik, hogy hogyan sikerül majd ezt elköltenie. A vevő, egyébként, már csak piaci pozíciója gyengítése miatt se mondja soha, hogy az eladóra szüksége van, különösen, ha a kormányzatot képviseli.

Azt gondolom, hogy ez teremti meg azt a koherencia-alapot, amely mentén mindannyian együttműködve tényleg egy sokkal jobb digitális nemzetet, digitális gazdaságot tudunk építeni.

Jobb digitális nemzet építését a jelenlegi, elsősorban e téren a digitális írástudást propagáló Stratégia nem tűzi ki célul.

Azt gondolom, hogy tényleg ott a történelmi helyzet, amikor a kormányzat (...?) beállt a dologba, tudják, hogy miről van szó, érzékelik a társadalmi reakciókat. Azt gondolom, hogy ezzel élnünk kell. Nagyon fontos momentum mindannyiunk számára, hogy kialakítsuk mindezeknek a jól működő működési mechanizmusait, és nagyon őszintén, transzparensen próbáljunk meg egymással beszélni, mind az érdekeink, mind az igényeink, mind pedig a megvalósítási lehetőségek mentén. Köszönöm szépen a figyelmet.

Az előadó beszédkésztsége gyenge, szóincse kicsi, az „ugye” töltelékszó több, mint ötvenszer, a „gondolom” több mint harmincszor, vagy a „mentén”, a „látszik”, „látható” és mások is több mint tízszer.

Észrevételek L. Simon László az Infotér 2014 c. konferencián tartott előadásához

„Tulajdonképpen más aspektusból folytatom azt, amit Miniszter úr megkezdett és próbálok egy két olyan szemponttal kiegészíteni, amely kevésbé szakmai, inkább néhány, az informatikai területtel kapcsolatos társadalmi kérdésre próbál valamilyen módon reflektálni.

Itt először merül fel az „informatikai terület” kifejezés. Ez a kifejezés rendkívül sokféleképpen használható és a Kormányzat tisztviselői számára, akik nem foglalkoztak évtizedeken át az infokommunikációs eszközökkel, szolgáltatásokkal, vállalkozásokkal, tevékenységekkel a beszédet megkönnyíti. Másrészt ugyanez lehetetlenné teszi a tisztánlátásukat, ugyanis homályos fogalmakkal csak zavarosan lehet gondolkodni és ez a Kormányzat céltudatos tevékenységét megnehezíti, bár megkönnyíti azokét, akik e zavarosban halásznak.

*A releváns fogalmak, egyrészt az ENSz Statisztikai Divízió nemzeti számláiban (SNA, európai változata az ESA) lefektetett makrostatisztikai fogalmak (például tranzakció (ügylet), szolgáltatás, termék, gazdasági tevékenység, fő tevékenység, kibocsátás, felhasználás, felhalmozás, vagyon, kivitel, másrészt a műszaki digitális **alap** fogalmak (adatállomány, adatmennyiség, adatfolyam stb.), valamint egyes sajátos nemzetközi egyezmények, illetve európai vagy magyar jogszabályok fogalmai (személyes adat, mű, nemzeti kulturális örökség stb.).*

E forrásokra épül a SNIA (System of National Information Accounts), mely mérlegszemléletben mutatja be azt, ahogy az adatok az országon belül illetve a határokat átlépve folynak. <http://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/1357/737> Kormány szintű felhasználásra nem elég csupán a digitális adatfolyamok és adatvagyon számbavétele, hanem valamennyi adaté szükséges, hiszen a digitális és nem digitális adatok egymást helyettesítik. Nem elég csupán az adatmonstrumokkal (big data) foglalkozni, hiszen azok állandó kölcsönhatásban vannak környezetükkel, feltöltésük legtöbbször igen apró részletekben, téglánként történik.

Ahhoz, hogy a Kormány világos képet lásson esetleges intézkedéseinek tárgyáról, forint és bit mértékegységekben tudnia kellene, mennyi adat keletkezik, mennyit bocsátanak ki az egyes információs ágazatok illetve a nem információs ágazatokban működő egységek, így például a háztartások, ebből mennyi adat és hova kerül belföldön és külföldön, hogyan használják ezt fel, például termelő felhasználásra, felhalmozásra stb., és mennyi adat tűnik el az ország információhálózatában. A költségvetés pénzügyi mérlegeihez hasonló adatmérlegre, információmérlegre van szükség.

SNIA szemléletben legutóbb 2008-ra vonatkozóan készítettem – természetesen csak néhány fő mutatóra vonatkozó - összesítést az országra vonatkozóan. Időszerű lenne ismét, és az egész tevékenységet a KSH-ba telepíteni. Ehhez először be kellene számoltatni az Elnököt, majd megbízni a feladat megoldásával. Ebben szívesen segítek.

Inkább én is kérdéseket próbálnék megfogalmazni, azokat a dilemmákat, amelyek a kormányzati munkában fontosak a számunkra és amelyekkel érdemes lesz az előttünk álló időszakban is foglalkozni.

Szentgyörgyi Albert idézettel kezdem: olyan lesz a jövő, amilyen a ma iskolája, minden bizonnyal olyan lesz a jövő, amilyen ma az internet. Parafrazeálhatjuk ilyen módon ezt a Szentgyörgyi idézetet. Azért is kell ezt mondanunk, mert látjuk, én nem a százéves nagymamám hozom fel példaként, ami igen szemléletes példa volt, hanem a négy gyerekemet, látjuk azt szülőként, hogy alapvetően az információszerzés a mindennapokban teljes egészében áttevődött az informatikai eszközök és az internet világába, és hogy valójában az internet, a világháló ma az élethosszig tartó tanulásnak a legfontosabb felülete. Persze ez nem azt jelenti, hogy ezt a területet mindenki erre használja,. Itt mi elnök úrral sutyorogtunk miniszter úr előadása közben, nem azért, nem tiszteletlenségből, hanem azért, mert inspiráló volt néhány gondolat, és a saját tapasztalataimat osztottam meg , amit lehet, hogy az előadásba is bele fogok szőni, hogy végül az én szűkebb környezetemben ki mire használja az okos telefonját és ki mire használja az internetet.

Én is egy pár gondolatot idézek a Nemzeti Infokommunikációs Stratégiából, amelyet Miniszter úr már itt részben ismertett.

Ebben a következő olvasható: az infokommunikációs eszközök, hálózatok és szolgáltatások és kompetenciák egyre jelentősebben járulnak hozzá az állampolgárok életminőségének, a vállalkozások versenyképességének és az állam működési hatékonyságának javulásához. Nem lehet számunkra kérdés, de ez kiderült Miniszter úr előadásából is, hogy ezt a területet fejlesztenünk kell, ez a kormányzati gondolkodásnak, figyelemnek a fókuszában kell legyen, hogy a kormánynak politikai és gazdasági eszközökkel is kell segítenie a terület fejlődését, tehát a támogatás mondhatnánk kormányzati feladat.

Itt tehát megjelenik az alapkérdés: mi az a „terület”, amit fejleszteni kell, azaz mi lehet a Kormány esetleges intézkedéseinek alanyi és tárgyi hatálya.

Ezek megfogalmazásához az alapfogalmakon túl ágazati fogalmakra van szükség: például információs szolgáltatás, infokommunikációs szolgáltatás, információs termék, információs tevékenység, infokommunikációs tevékenység, infokommunikációs ágazat. Ezen fogalmak különböző csoportjainak több külön-külön viszonylag tiszta, de nem feltétlenül azonos jelenlegi definíciója érhető el az ENSZ Statisztikai Divízió, az OECD, EUROSTAT, a KSH, az ITU stb. honlapjain.

Információpolitikája alakítása során a Kormány számára nem az IKT, IT vagy infokommunikációs ágazat a fontos kategória, miután a digitalizálódás az ország, világ egészére gyakorol hatást. Az ágazat az ágazati miniszter számára fontos kategória. Jelenleg nem tartozik az infokommunikációs ágazatok egyikébe sem pl. egy masszívan számítógépesített fordító iroda, vagy a csaknem kizárólag informatikai tevékenységet végző Díjbeszedő vállalat, vagy a kulturális vállalatok, intézmények, mert ezeknek nem infokommunikációs tevékenység a fő tevékenysége, nem ezt bocsátanak ki. A besorolás ugyanis a kibocsátott jószág és a technológia alapján történik.). Viszont a személyes adatok jó része sem az infokommunikációs ágazatban keletkezik.

Mellékelten elküldöm a Magyarországon használatos releváns infokommunikációs fogalmak és tartalmi meghatározásuk egy nem teljes körű táblázatát, amelyet 2013. februárjában készítettem az NFM infokommunikációs államtitkára részére.

Ezek kiegészítés és aktualizálás utáni hivatalos elfogadása a hivatalos (NFM, KSH, NMHH, EMMI) digitális információstatisztika újraindítása keretében nagyban tisztázná „a területet” mindenki számára.

Minden kormány-dokumentumnak és megnyilatkozásnak igazodnia kellene e meghatározásokhoz, ha a Kormány azt szeretné, hogy politikája világos legyen mindenki számára. Biztos, hogy a politikai vezetők és munkatársaik számára nem lenne haszontalan egy olyan tanfolyam, amelyen megbarátkoznának a hivatalos statisztika fogalmaival és bizonyosan emelné a kormányzati munka hatékonyságát.

A stratégiát infokommunikációs szakpolitikusok készítették az infokommunikációs ágazatok szakembereinek bevonásával. Az ő, Brüsszelhez igazodó zsargonjuk nem ügyel a fogalmak pontos használatára, másrészt olyan fogalmakkal élnek, amelyekkel megfogalmazhatják üzleti céljaikat, érdekeiket, követeléseiket, számukra a milliárdok a lényegesek, nem az ország egészének helyzete.

Egy másik idézet ugyaninnen, hogy az infokommunikációs és IT ipar alkotta szektor a magyar GDP 12%-át adja, azaz egy olyan szektorral van dolgunk, ahogy ezt az előzőekben is hallottuk, amely nemcsak átfedi minden embernek az életét, de jelentősen hozzá is járulhat az ország fejlődéséhez.

A globális infokommunikációs lobby állami támogatás és a lakosság megnyerése érdekében gyakran érvel fontossága és társadalmi hasznossága, sőt amellet, hogy tevékenységét az egész emberiség felemelése érdekében végzi, és ennek egyik érve a minden forrásaként feltüntetett GDP. A magyar kormánynak ezzel szemben belföldi tevékenységében nem a GDP-t, hanem a GNI-t kellene használnia, miután számára itthon a belföldön felhasználásra került nemzeti jövedelem és nem a

multik által Magyarországon megtermelt, majd még az évben ki is vitt jövedelem maximalizálása a fontos. A GDP inkább a külkapcsolatokban lehet használható.

Itt megint tisztázni kellene, mit is ért a szónok „szektor” alatt. Nem mindegy, hogy mit számítunk bele, miről beszélünk. A 12% emlékeim szerint az EUROSTAT által kitalált IKT szektor, azaz az információs és kommunikációs technológiai szektor.

Éppen ezért a versenyképességünk valóban ma már elválaszthatatlan ennek az iparágnak illetve szektornak az állapotától és fejlettségétől.

A versenyképességnek is számos, nagyon különböző meghatározása létezik. A Kormánynak, ha ezzel akar foglalkozni, tisztázni kellene a maga és az ország számára, mit ért ezen. Biztosan vannak itt kapcsolatok, de a Kormánynak jól kell sáfárkodnia eszközeivel, hatalmával és ezért a vállalatok belső ügyeibe mélyen beavatkozva közvetett hatásmechanizmusokra nem lenne szabad támaszkodnia.

Ugyanakkor arról is ír a stratégia, hogy nemzetközi összehasonlításban alacsony a magyar lakosság és a KKV-k körében az infokommunikációs eszközök tudatos használata.

A tudatos használat nehezen mérhető és definícióra szoruló fogalom. Aki pornót néz, az is tudatosan teszi.

A használat tekintetében talán fontosabb lenne azt tudni, hogy mennyi a korábban tiltott kulturális terméknek minősítettekhez hasonló, szellemi környezetszennyezés jellegű információ/adat használata, mennyi az, amely közvetlenül egyszer vagy hosszabb időn keresztül használt, tőke jelegű termelőeszközzé válik (pénzt hoz), és mennyi, ami egyszerűen hulladékká válik. Ezek a korábban említett alapfogalmak körébe tartoznak.

Én most kifejezetten a használatról akarok majd pár szót szólni, és nem akarok az internet penetrációról beszélni, az is megérne egy misét, és hogy abban milyen feladatai és céljai vannak a kormányzatnak, azt Miniszter úr elmondta, sőt az internet adó, ami a távközlési adó fogalomkörébe tartozott volna a mi elképzelésünk szerint, vitájában Miniszterelnök úr is egyértelművé tette, hogy a Kormány elkötelezett a szélessávú internet-elérésnek a bővítésében, tehát, hogy mondjuk, a versenyhátrányunkat az internet penetráció területén azt leküzdjük.

Az internet penetráció erőltetése leginkább a szolgáltatók és eszközforgalmazók érdekében áll. Ha egy magyar állampolgárnak nincs pénze eszközre, hálózatra, mert fűteni sem tud, nem kéne bőszíteni. Ha a világtól oly mértékben el van szakadva önhibájából vagy azon kívül, hogy nem tudja – mozizáson, zenehallgatáson kívül másra - használni az eszközt, hálózatot, akkor persze erre fogja használni. Az internet-elérés biztosítása önmagában nem képes az ország 40%-át kitevő idős, szegény, szűk-látókörű, alkoholisták, reménytelen és szerencsétlen népességének felemelésére, talán nem is járul hozzá.

Én erről nem akarok beszélni, sokkal fontosabb számomra, mint aki felhasználói oldalról is figyeli a fejleményeket, hogy milyen módon, milyen célokra és milyen tudatosan használjuk az infokommunikációs eszközöket, hogy ezen a területen milyen feladatai és felelőssége van a Kormánynak.

A stratégia azt is mondja, hogy a digitális ökoszisztémában, ami felhasználók millióit és eszközök tízmillióit köti össze, elmosódnak a határok az informatika, az elektronikai eszközök és a média között.

A digitális ökoszisztéma zavaros fogalom, nem tartozik a helyzet világos, mérhető és átfogó, kormány szintű felfogására, intézkedések tervezésére. Aki nem él világos fogalmakkal, azok számára természetesen semmi se világos. Az azonban, hogy mi egy gép, mi egy felhasználó, mi egy adatot kibocsátó, ki egy szellemi termék jogtulajdonosa és minden egyéb más, világos, csupán a zavaros fogalmak, azok tartalma és a fogalmak használóinak gondolatai mosódnak össze, nem a valós világ tárgyai.

A digitális ökoszisztéma viszont idehaza felemás teljesítményt nyújt. Ha végiggondoljuk azt, hogy valóban elmosódnak a határok az informatikai, az elektronikai eszközök és a média között, és hogy ez a fogyasztóknak a mi megközelítésünkben a választópolgároknak a fejében is összemosódik, annak a legjobb lenyomata éppen a távközlési adó kiterjesztése közben kialakult vita volt.

Igen fontos feladat lenne az embereknek az iskolarendszer keretében megtanítani a közéletben való értelmes részvétel lehetőségét megteremtő statisztikai (nemcsak információstatisztikai) fogalmakat.

Miniszterelnök úr azt mondta a Kossuth rádióban, amikor bejelentette, hogy a Kormány visszavonja ezt a szándékát, és, hogy nem fogunk ilyen adót bevezetni, azt is bejelentette, hogy jövőre sem lesz ilyen adó, tehát nem kell emiatt aggódnia a jelenlevőknek sem, akkor elmondta az érvelésében azt, hogy tulajdonképpen nincs meg a közös vitaalap, mert a Kormány szándéka, amit elképzelt ezen a területen, az az adónak, azaz a távközlési adónak a kiterjesztése, az olyan fogadtatásra talált a széles közönségben, főleg a közösségi médiát használó, kifejezett felhasználói körben, amely egyszerűen gondolatilag sem volt egy számegyenesre felhelyezhető, tehát ahogy fogalmazott, nincs meg a közös vitaalap és ha nincs meg a közös vitaalap, akkor nem értjük egymást, nem értjük egymást, nem tudjuk, hogy mi miről beszélünk, illetve mi megértettük az ellenkezőket, ezért is döntöttünk úgy, hogy visszavonjuk a kezdeményezést, hogy nem lesz internet adó.

Bizony, bizony, be kellene ezt a fogalomrendszert vezetni, jogszabályilag, azután a közigazgatásban következetesen használva, interneten, sajtóban, aztán egyre szélesebb körben. Akkor lenne vitaalap. És nem szabad ezzel megvárni az EUROSTAT-ot és a Bizottságot, mert lehet, hogy soha nem érnek el ideig.

Viszont, ha már itt tartunk, én szeretnék egy kicsit visszamenni az 1998-as internet-adó ötletéhez, ugyanis itt a két vita egymásba mosódott és bennünket azzal revolvertettek, hogy ha

98-ban nem támogattuk az internet adót, akkor miért akarunk 2014-ben bevezetni internet adót. És azért kellene visszatérni, mert ahogy a mostani esetben, abban az esetben is, olyanok határozták meg a közbeszédet, akik egyébként alapvetően nem voltak érintettek a kérdésben. Tehát akiket valójában nem sújtott volna az internet adó, ha most 98-ról beszélek, illetve a mostani távközlési adó sem. Mire gondolok. 1998-ban a szocialista kormányzás idején eredetileg nem volt szó internetes adó bevezetéséről, hanem a Nemzeti Kulturális Alap működését meghatározó 1993-ban elfogadott törvény azon mellékletét kívánta módosítani a szocialista kormányzat Hiller István akkori kulturális miniszter kezdeményezésére, amely felsorolta azoknak a termékeknek és szolgáltatásoknak a körét, amelyet kulturális járulékkal lehetett sújtani.

Talán emlékeznek arra, hogy ez úgy működött, hogy 0 és 25 százalék közötti kulcsot határozott meg a nemzeti kulturális alapról szóló törvénynek a melléklete. 25%-kal azokat a kulturálisnak álcázott termékeket sújtották, amelyek mondjuk, hogy a széles társadalmi nyilvánosságban nem voltak elfogadottak, itt kifejezetten a pornográfiára kell gondolni, tehát pornó újságok, kazetták, és a többi volt 25%-os kulturális járulékkal sújtva és egyébként a többi szolgáltatásoknak és termékeknek a köre többségében 0,5 és 2,5% közötti kulccsal volt sújtva. Tehát mondjuk egy könyv, egy folyóirat, egy napilapban megjelenő hirdetés után kellett fizetni valamennyi kulturális járulékot és ez bekerült a Nemzeti Kulturális Alapnak a kasszájába.

98-ban joggal vetődött fel az a gondolat, hogy hihetetlenül nagy volt a technológiai változás a világban, egy sor termék eltűnt a piacról, nincsen már mágneslemez, helyette írható CD van, meg DVD, egy sor új szolgáltatás jelent meg, például az on-line hirdetés megjelent a print hirdetés mellett, hogy át kéne ezt az egész mellékletet strukturálni, szerintem ez az akkori kormányzat részéről egy jogos követelés volt. Vagy egy jogos szándék volt, bocsánat.

Egyetértek.

A vita viszont teljesen más irányt vett, azok a médiumok, amelyek akkor már az interneten meghatározó pozícióval rendelkeztek, véleményformáló szereppel rendelkeztek, azok mondták azt, hogy nincsen szükség ilyen adóra, mert ugye sokkal többet fognak fizetni az emberek az internet előfizetésükben emiatt. Megtévesztették az embereket: mondjuk ki. Másról beszéltek, mint ami az igazság volt, hogy ha egy internetes újság, mondjuk a hirdetéseit után másfél százalék kulturális járulékot fizetett volna, azt semmilyen módon nem lehetett volna áterhelni a fogyasztóra, hiszen ettől az ISDN előfizetése, vagy a piacon már létező ADSL előfizetése az nem növekedett volna. Ezt mindannyian jól tudjuk, de mégis, olyan politikai cirkuszt sikerült generálni, amibe aztán mi is beleálltunk és egy jó eszköz volt arra, hogy a szocialista kormányzatot gyengítsük.

A mostani távközlési adó kiterjesztése ettől teljesen független. Tehát, amikor arról megy a vita a közbeszédben, hogy az akkori adó s a mostani adó támogatottsága az egy platformra helyezhető-e, akkor mondjuk ki világosan, hogy egyáltalán nem. A kettőnek egymáshoz nem volt és nincs is semmi köze. A kérdés akkor elbukott, a Nemzeti Kulturális Alapról szóló törvénynek a mellékletét a szocialisták kidobták, és azóta, 1999 óta gazdálkodik a Nemzeti Kulturális Alap a brit National Lottery mintájára a lottónak az adóbevételeiből.

A mostani vita is viszont azt mutatja, hogy alapvetően azok, akik tematizálták a vitát, azok teljesen más irányba vitték és sikerült egyébként a közösségi médiumok területén egy olyan hangulatot generálni, ami egészen más, mint ami a kormánynak volt a szándéka, de megértettük, hogy ha nincs meg a közös vitaalap, akkor nem lehet egyébként a fogyasztókat a mi szándékaink szerint sújtani nem akaró adó módosítást bevezetni nem lehet, úgy, hogy még egyszer mondom, nem lesz ilyen adó, se idén, se jövőre és a távolabbi jövőben sem.

A „kultúra” intézményrendszerét is át kellene alakítani és be kellene vonni a digitális Magyarország új intézményrendszerébe.

Amiről még mindenképpen szeretnék beszélni, hogy ha végiggondoljuk azt, hogy mi is zajlik ma az interneten, mi az, amit itt a kormányzati oldalnak tartalmi szempontból is át kell gondolnia, akkor, néhány kérdést föl kell dobni saját magunk számára.

Ezek valós, nem ágazati, hanem Kormány szintű kérdések, átgondolandó kérdések, nem ezek azonban azok a legfontosabb (core) kérdések, amelyek megválaszolásával koherens módon nagyot lehetne dobni. Egyébként is nem kérdésekre van szükség, hanem megoldásokra: olyan új az országot/nemzetet átfogó, azon túl terjedő digitális nemzeti intézményrendszerre (jog, szervezet (felépítés, működés, adaptáció), szokások, életmód, amely esélyt ad nekünk.

Miként érvényesíthető a nemzeti protekcionizmus a globális internetes világban? Erről ez az egyik fontos kérdés.

A másik, miként orientálhatók a felhasználók a minőségi tartalmak elérésére és használatára?

Három: beszélni kell a közös kasszába befolyó bevételekről, szándékosan nem mondom azt, hogy adókról, adóbevételekről, nehogy aztán itt megint valaki az internet adó gondolatára fókuszáljon, szó nincsen erről, mint ahogy azt már mondtam.

Nézzük az elsőt: miként érvényesíthető a nemzeti protekcionizmus a globális internetes világban?

Itt megint pontosabban kellene fogalmazni, mit értünk globális internetes világon, mert a kérdésre adandó válaszok attól függenek, mit kérdezzük.

Nemcsak a mi nyelvi piacunk, hanem az ország mérete, a lakosság mérete alapján is azt kell, hogy mondjuk, hogy viszonylag kicsi piac a mienk, mert annak a nagy globális piacnak és globális gazdasági térnek, amely az internet világa, annak mi egészen kicsi szelete vagyunk, de mégis csak, nemzetközi szinten is, fontos szelet ez, ami egyébként komoly bevételeket képes termelni.

A világ digitalizálódásának politikai kérdéseit nem célszerű úgy tárgyalni, hogy valamilyen pontosabban meg nem határozott internetet globális piacnak tekintünk. Az internetet, mint műszaki eszközök összességét sok vállalat, hatalmi központ, magánember használja, vételre, eladásra, adattöke felhalmozására, hírszerzésre, befolyásolásra, üzletszerzésre stb. Ezt pusztán piacnak tekinteni

veszélyes dőreség. Az internet, mint műszaki eszközök összessége éppen azért jelentős, veszélyes és perspektivikus, mert sok különböző tevékenység során sok fajta funkció ellátására lehet használni, miközben minden aktor minden szándékos vagy átgondolatlan cselekedetével nagy mértékben kiszámíthatatlanul befolyásolja önmagát és sokakat. Ezek mindegyikét kell elemezni és azután adni válaszokat. Az elemzés folyamán agyalás helyett aztán kirajzolódnak a tennivalók és a lehetőségek. Ezt nem lehet megkerülni. Információstatisztika.

A kérdés az, hogy ezen a hatalmas piacon hagyni kell-e magunkat feloldódni, hagyni kell azokat a folyamatokat, amelyek most zajlanak, és ennek nyilvánvalóan az lesz a következménye, hogy a mi életünkben adódóan és az erőforrás hiánya miatt is a hazai szereplők eltűnnek, jelentéktelenné válnak, avagy megengedhető ezen a területen a nemzeti protekcionizmus a globális világban. Az én véleményem egyértelmű: az utóbbi nem hogy megengedhető, hanem tenni is kell valamit.

Igen. De mit. Viszont, ha az internet nem csupán piac, akkor talán nem is elsősorban nemzeti protekcionizmust, hanem nemzetvédelmet, önvédelmet, avagy sok minden mást.

Pár éve gondoljanak arra, hogy Magyarországon mindenki még a magyar fejlesztésű iwiw-et használta, ma senki nem használja az iwiw-et miközben naponta sok tízezren, százezren lépnek be a Facebookra. De azt is látjuk a reklámadó kapcsán, erről a múltkor már beszéltem egy konferencián, hogy például a magyar szallas.hu-nak, amely egy kifejezetten sikeres magyar innováció, annak a booking.com-mal kell felvennie a versenyt, és egy olyan esetben, amikor Magyarországon van egy ilyen cég, egy magyar brand, egyébként Magyarországon nyereséges és kizárólag magyar munkavállalóknak ad lehetőséget, azt a magyar kormánynak valamilyen eszközzel segítenie kell. Ne menjünk el amellett a tény mellett, hogy a magyar digitális összefogyasztás folyamatosan bővül, tavaly 11%-kal bővült, viszont ebből a hazai szereplők alig 1%-kal részesültek, ami hát gyakorlatilag nullának nevezhető.

Innen látható, mi végett a „jóságos információs társadalom” ideológia a globális infokommunikációs lobby részéről Ban Ki Muntól Matthiesenig. A külföld akkor vesz itt valamit, ha hiánya, általában kapacitáshiánya van vmiből és ezt ott nem tudja megoldani, vagy itt olcsóbb. Ez a mai világrend alapja. Nem tudunk az élre törni, mert nem vagyunk és nem is lehetünk így klottgatyában nagy csapatok egymást támogató és fölstrangolt futói között még az élbolyban sem, csak ha ott futunk, ahol magunk alakítjuk ki a versenypályát.

Hogyha ezzel a ténnyel foglalkozunk, akkor a nemzeti protekcionizmus kérdése teljesen jogos.

A kérdés jogos, csak a jelenlegi intézményrendszer keretében folytatott nemzeti protekcionizmus sikeressége kérdéses. Csak nagyon felületesen, ez sokkal több szót érdemelne.

A core eszközgyártás táboronként (Nyugat, Kína, néhány más) néhány nagy gyártó kezében van és még inkább lesz, bár itt lenne egy kis inkább elvi lehetőség. A nem stratégiai jellegű pl. festékipatron stb. gyártás megszerzhető és aztán ezt fogjuk védeni, hogy ne hogy áttelepítsék a tulajdonosok Külső Tongára. Az eszközöket olyan mennyiségű szabadalom védi és olyan gyors fejlesztést folytatnak, hogy azokkal itthon magyar nem tud mit kezdeni.

A tartalomszolgáltatók körében is él az „A nagy hal megeszi a kis halat” törvény. Magyarország kicsi, itt benn a külső nagy Facebook hal megeszi a hazai kis iwiv-et, hacsak nem a nagy szervezi újra egy kis politikai játszma keretében a kicsit, és a hazai kicsi általában nem tud felnőni, hogy külföldre is kimehessen, mert másutt a nem-nemzeti „protekciónizmus”, hanem a Ndrangheta egyáltalán nem kérdés, hanem politikai akció, valódi hatalom birtokában.

*A magyar kormánynak sincs annyi pénze, hogy valakit tartósan nemzetközi sikerre támogasson. 200 milliárd Ft egy milliárd dollár. A magyar kormány hírszerző szervei nem képesek sem megvédeni a hazaiakat, sem ötletek, szellemi termékek **külföldről történő** ellopásával segíteni azokat. A külföldi műsorszolgáltatók a szólásszabadság álságos védőernyője alatt dominálnak, amúgy meg belföldiek látszanak, tilos ám őket bántani. A távközlési szolgáltatók külföldi tulajdonban, védjük őket? Amit talán még lehet védeni, azok az infokommunikációs ágazaton kívül, de az elsődleges információgazdaságban máshol (mérnökök, ügyvédek, szakértők, kutatók, hirdető stb.), meg a másodlagos információgazdaságban (pl. otthon, az iparvállalatok könyveléseiben, munkaügyein, marketingjén stb.) tevékenykedők, és Magyarország állampolgárai. Ami egyébként egyáltalán nem kevés.*

A nemzeti gazdasági, nemzetbiztonsági, pénzügyi stb. önvédelem a jelenlegi intézményrendszerben nem nagyon eredményes. Éppen ezért van szükség új intézményekre. És ezeket az új intézményeket kellene megfinanszírozni ahelyett, hogy a Telekomtól vagy tehetséges, de a nagyvilágban járatlan garázsvállalkozóktól várnánk az ötleteket, hogy mire is költsük el azt a néhány száz milliárdot. Persze sajnos ezeket az intézményeket ki kellene találni, amihez rengeteg észre lenne szükség, amiből ugye szintén kevés van.

Nézzünk emellé még néhány adatot. 2013-ban öt év után először nőttek a magyar médiapiacnak a bevételei, 16%-kal. Ugye tavaly körülbelül 175,4 milliárd Ft volt ez a torta, nemzetgazdasági szinten is jelentős torta. Ebből a reklámtortából 22,2%-kal részesedik a digitális terület összesen 39,1 milliárddal, de ez 2012-ről 13-ra 16%-kal nőtt. Szemben mondjuk azzal, hogy úgy tudott nyilvánvalóan nőni 16%-kal, hogy más területekről ide csoportosítottunk át forrásokat, kerültek át források. Ha nézzük, hogy ez hogyan néz ki a világban másutt, akkor azt lehet látni, hogy viszont van egy nagy gondunk, hogy ebből a forrásból, ami a reklámpiacon elköltődik Magyarországon, a digitális területen 70% a globális piacon költődik el és 30% a magyar piacon, és ez egy nagyon erős tendencia, ez egyre növekszik ez a szám, tehát ha ezt nézzük, ha ezt a növekedés marad, akkor 10 év múlva

gyakorlatilag alig lesz a magyar digitális piacon elköltött reklám-revenue. Ez egy nagyon nagy gond, szerintem itt is felveti annak a szükségességét, hogy nemzeti protekcionizmus legyen ezen a területen. Ha megnézzük a nagy, a legnagyobb piacokat, akkor azt látjuk, hogy az Egyesült Államokban már idén illetve tavaly a televíziós piacot megelőzte az IT szektor. 42,8 milliárd USD volt 2013-ban, amit az internetes piacon költöttek el, és 40,1 milliárd USD, amit a televíziós piacon. Ez egy változás, tehát a korábbi években mindig több volt a televíziós piacon a reklámköltés. Viszont egyetlenegy dologgal számolnunk kell, hogy ebben a 42,8 milliárd dolláros amerikai bevételben benne van az is, amit mi költünk el náluk.

A statisztika használata a kormányzatban – józan ésszel együtt - mindig örvendetes, azonban ebből is látszik, hogy a nem a nemzetre, az országra, hanem az ágazatra történő fókuszálás mennyire nem helyénvaló a magyar Kormány részéről. Az ország egésze szempontjából a külföldről történő reklámvásárlás szolgáltatásimport, amit ellentételezni kell, meg ami magyar munkaerőt vált ki és egészen mindegy, hogy ezt digitális vagy nem digitális szolgáltatás vásárlására fordították. Az az ágazati guruk által hurrával köszöntött folyamat pedig, hogy az internet a népszerűség és a hirdetőik közötti domináns csatornává válik, kifejezetten káros mind az ország fizetési mérlegére, mind pedig foglalkoztatottságára nézve. Számos más olyan hazai szolgáltatás van, amelyet hasonló veszély fenyeget, bizony, az internet kitűnő eszköz lehet a tevékenységek elszívására. Örülj fiam, hogy munkahelyedet egy luxemburgi szoftveres vagy számítógépe tölti be, mert most te már az információs társadalom munkanélkülije vagy!

Miközben a televíziós piacokon egy forintot sem költünk el, mert ki az, aki amerikai televíziókban reklámoz a magyar piacról.

Bizonyos helyzetekben azért el tudok képzelni ottani politikai reklámot.

Tehát, ha az a kérdés, hogy kell-e, szabad-e előnyben részesítenünk a magyar fejlesztésű tartalmakat, szolgáltatásokat, hogy életben maradjanak a globális piacon, hogy szükség van-e valamilyen, XIX. századihoz hasonló védegyeletre, akkor én azt mondom, hogy igen,

A protekcionizmusnak akkor van eredménye, ha képességen, hatalmon alapul. Ha a magyar kormány elhatározná, Magyarországon alakulhatna ki a legtöbb és legtöbb fajta képesség természetes magyar nyelvű szövegek feldolgozására és előállítására, mert erre külföldön az adottságok kevésbé jók, és erre elég lehetne a Kormány pénze. Az univerzális nyelvi szoftverek igazán magas szintű feladatok megoldására kevésbé alkalmasak. Ezek a képességek minden olyan rendszerben használatra kerülnének, amely magyarokkal kommunikál, azaz rengeteg pénzt lehetne belőle kivenni, nem mellékesen ez védené legjobban a magyar nyelvet. Ehhez persze nekünk kellene felhalmozni a legnagyobb magyar nyelvű élőszöveg vagyont. Műszakilag, talán pénzügyileg sem, néhány éven belül nem irreális a népesség teljes nyelvprodukciónak rögzítése sem. Ezt az új intézményt másokkal egybecsomagolva lehetne megvalósítani, hasznosítani és fenntartani. Vannak erre helyenként részletekbe is menő elképzeléseim, mint az intézményrendszer sok más elemére is.

Erre szükség van, sőt, hogy ha azt nézzük, hogy mennyi munkahelyet képes teremteni ez a terület és mennyi a GDP-hez adott részesedése, akkor ez mondhatni, hogy kormányzati kötelezettség.

Nézzük, hogy miképpen orientálhatjuk a felhasználókat a minőségi tartalmak elérésére és használatára, egyáltalán szükség van-e erre. Az előző előadásban hallottuk Miniszter úrtól, hogy 40% jelenleg a digitális analfabétáknak az aránya, de van egy nagyon nagy gond, hogy nem beszéltünk, hogy abban a 60%-ban, aki napi szinten használ internetet, hányan használnak minőségi tartalmakat közvetítő weboldalakat. Ha innen nézzük a dolgokat, akkor nagyon nagy a baj. Ez körülbelül olyan, mint amikor különbséget teszünk az analfabéták és a funkcionális analfabéták között, tehát vannak, akik napi szinten több órán keresztül használják az internetet, de azon kívül, hogy teljesen értelmetlen és fölösleges tartalmakat osztanak meg közösségi oldalakon, semmi érdemre nem tudják használni az internetet.

Sajnos az emberek jelentős része az életét sem tudja semmi érdemre használni, emberek milliói kallódnak, különösen a fiatalok közül Magyarországon is. Az internet – elvben - lehetne a „minőségi” információk megszerzésének és elsajátításának színtere, mint ahogy egyes faluvégi kis putrik vagy a kocsmák és diszkók is lehetnének hasznos közösségi tevékenység színterei, de sajnos sem ez nem igaz, sem az. Nem azért, mert az internet, az emberek vagy e színterek nem lennének alkalmasak, csak a kettő együtt mégsem így illeszkedik. Az emberek jórészt nem azért használják digitális eszközeiket mert valamit akarnak vele elérni, hanem azért, mert van, és azt teszik, amire az eszközzel képesek. Az internet rengeteg embernek kitűnő lehetőség arra, hogy szellemi pótcselekvéseket hajtson végre a virtuális térben, miközben – az internet társadalmi piedesztálra emelése következtében – még azt is gondolhatják, hogy valami menőt, valami nagy dolgot csinálnak. Az egyik értékrendi zavar (az internet értékéé) egy másikat (a közember saját cselekvésének értékéé) von maga után.

Tehát ez egy nagyon nagy, ez egy nagyon nagy gond, amivel szembe kell nézni, tehát a jövőben nem elég arra fókuszálnunk a közoktatásban, hogy a használati készség meglegyen, hanem nagyon nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy egyébként a valóságos, a fontos és releváns tartalmakat használják, megtalálják és megértsek.

És itt van egy másik gond, amiről már sokszor beszéltem és még mindig aktuális, és megint az oktatásnak a nagy feladata, ez a referencialitás kérdése. Ugye ma az egyik legtöbbet használt felület az internetes piacon az a wikipédia és még mindig kell arról beszélnünk, hogy amikor a fiatalok, a gyerekek a tudásanyaghoz hozzáférnek, hogy akkor releváns, ellenőrzött, megfelelő referenciaértékkel rendelkező tartalmakhoz jutnak-e hozzá, avagy nem. Ami úgy régebben, mondjuk egy lexikon összeállításánál alapvető tudományos kritérium volt, az ma, főleg a magyar felületeken nem jelenik meg, vagy nem tud működni, tehát nagyon nagy gond az, hogy a hitelesség kérdését miképpen kezeljük az interneten.

Ezek a kérdések piaci kontextusban bizony egyáltalán nem kezelhetők. Egy új félig önszabályozó, általam elképzelt új (digitális) intézményrendszer keretében viszont igen. Ne a wikipédia szerzők önszabályozására tessenek gondolni ☺

Igaz-e az a mondás, amit régebben mondtak a rádióra, hogy tehát ha valamit elmondtak a rádióban, akkor azt mindenki kész ténynek és igazságnak vette, ez volt a bevett szlogen, hogy igaz, mert bemondta a rádió. Ma a 30 év alattiak egy jelentős részének ugyanez a viszonyulása az internethez: igaz, mert fõn van az interneten.

Hát az internetes újságírásról ne is beszéljünk, mert azért én már kaptam a múlt héten a MOSZ-os konferencia után. Gyakorlatilag az, ami az újságírás területén van, az a legnagyobb gond, abból a szempontból teljesen mindegy, hogy melyik bulvárlapon jelenik meg egy kacska hír, azt a vezető internetes lapok is pillanatokon belül átveszik, szinte mindig, gondolkodás és kritika nélkül, kontroll nélkül, gyakorlatilag még azok körében is mûködik ez a mondás, hogy igaz, mert az interneten megjelent, akiknek éppen az lenne a dolguk, hogy minõségi tartalmakat állítsanak elõ. A magyarországi piacon keletkezõ.

Az igazi gond az, hogy e tartalmakat nemcsak a szerkesztõk, hanem a nép is el olvassa, és az olvasottak hatással, esetenként nagyon negatív hatással vannak rá, például törni és zúzni kezd. Kíváncsi vagyok, hogy e problémára, vagy annak egy részére, a tömeges, szándékos érzelemszivattyúzás (régén BTK: izgatás, a közösség megsértése) problémájára hogyan lehet piaci fogalmakkal megoldást találni.

Amirõl kell még beszélnünk ugye a digitális ökoszisztémában keletkezõ közös bevételekrõl, nem szabad emellett elmenni, errõl igenis beszélnünk kell, szerintem a szektor hazai képviselõinek is az az érdeke, hogy minél több bevétel keletkezzen a magyar adófizetõk számára, tehát a magyar költségvetés számára errõl a területrõl is, és hogy a magyar piacokon keletkezõ bevételek után Magyarországon fizessenek adót és nem azon kívül

Az infokommunikációs (és más) vállalkozóknak ez határozottan nem érdekük, a magas ÁFA kulcs miatt az itteni adózás sem. Másrészt a magyar információhálózatban az adatfolyamoknak olyanoknak kell lenniük, hogy õket számunkra elõnyös gazdaságiérték-folyamok kísérik. No ez itt a digitális kor méretes feladata. Kár, hogy Akadémiánkat nagyjából a gerontokrácia uralja, egyetemeink jórészt kontraszelektáltak, kutatóintézeteinket pedig a Kormány más fontos kérdésekre (mire?) tartja fenn.

Emellett nem lehet elmenni, még akkor sem, ha ebbõl hecckampányokat lehet szervezni és egyébként a kormányzati szereplõket valamilyen retrográd szerepbe akarják kényszeríteni. Ez tartósan nem maradhat így.

Félek, hogy nem is fog így maradni tartósan. A visegrádi pénzügyminiszterek (ne az informatikaiak) határozzák el, titokban, hogy anyagok alapján megvitatják és (gyorsan) lépnek és együttmûködnek. Ezen a szinten szerintem van közös érdek és egy minimális hatalom is.

Tudjuk, hogy az Európai Unió Bizottsága ezzel foglalkozik, látjuk hogy francia kezdeményezésre egy komoly szakértõi testület állt fel, látjuk azt, hogy a spanyolok most éppen a múlt héten, meg is jelent a magyar sajtóban is a hír, egy olyan szerzõi jogi

törvénymódosítást vezettek be aztán a környezet Google adóként aposztrofált, amely egyébként érinti a legnagyobb szolgáltatókat. Közben azt is tudjuk, hogy ugyanezek a kísérletek más országokban elbuktak, például a németeknél éppen a Googlenews megadóztatására tett kísérlet miatt maguk a médiaszolgáltatók kérték azt, hogy a kormányzat vonja vissza azt a szándékot, hogy megadóztassák a Google-t. Tehát van egy nagyon súlyos probléma, az, hogy napról napra áramlik ki a bevétel Magyarországról és Európából.

Sokkal nagyobb baj lesz abból, hogy az adatok áramlanak ki. A Google feldarabolása ezen nem segít.

Hogy mindezek után Magyarországon és Európa legtöbb országában ÁFÁ-t nem fizetnek, az ilyen módon megképzett nyereség után társasági adóbevételek nincsenek, és ezek a bevételek, amelyek egyre nagyobb mértéket öltenek, a nagy közösségi szolgáltatóknál, azok semmilyen módon nem szolgálják a magyar IT szektornak a fejlesztését és nem szolgálják egyébként a tartalomszolgáltatásnak egyébként a minőségi erősödését, sőt azt látjuk, hogy a minőségi szolgáltatók Magyarországon sorvadnak el. Ha a reklámbevételeknek a kiáramlása továbbra is ilyen mértékű lesz, akkor nagyon nagy baj lesz a minőségi tartalomszolgáltatás és az internetes minőségi újságírás területén is.

A tartalomszolgáltatás minőségének fogalmán még kellene dolgozni...

Nagyon érdekes, éppen ma jelent meg a HVG-ben egy cikk, amelynek a lead-jében olvasható a következő mondat, ezt a reklámadó kapcsán írják, hogy a Google és a Facebook tesz a magyar törvényekre. Azt szeretném jelezni, hogy ezt nem én mondom, ez a mai HVG cikkben szó szerint így olvasható, hogy a Google és a Facebook tesz a magyar törvényekre. Ez számunkra komoly feladatot jelent, hogy olyan módon alakítsuk majd az adórendszert, hogy ne lehessen kikerülni a magyar adójogszabályokat, viszont ez nem fog menni önállóan, ehhez európai uniós összefogás kell, és ehhez az kell, hogy a magyar piacon érdekelt üzleti felek és szakmai szervezetek a kormányzat mellé álljanak, sőt, inspirálják a kormányzatot, javaslatokat fogalmazzanak meg, hogy hogyan lehet olyan módon megadóztatni ezt a területet, hogy ez versenyhátrányt ne jelentsen a magyar szereplőknek.

Új digitális intézmények a megoldás, hagyományos keretben nem fog menni, mert a Google, például, de a többi is, immár és egyre inkább birtokon belül vannak/lesznek, a WTO új egyezménye után pedig az évtizedes, előre tudottan elvesztett pereskedés sem lesz elképzelhető.

És az egésznek van egy nemzetbiztonsági vetülete is, gondoljunk arra, hogy drasztikus tempóban haladunk abba az irányba, hogy felhő alapú lesz az információtárolás, ez bizony fölveti azt a kockázatot, hogy az információknak és most már nemcsak a saját magáninformációknak, a magánvállalati információknak, hanem adott esetben kormányzati információknak a tárolása is olyan szervereken fog történni, amelyek egyébként nem magyarországi szerverek. Én arról nem is beszélnék, hogy milyen kockázata van annak, hogy a kormányzati szereplők, miniszterek, államtitkárok, helyettes államtitkárok, akik egyébként egy sor minősített anyagot kezelnek, ahogyan én is, a sajtó kis tabletjükön a g-mail-es címüket használják.

Miért tetszik megadni a címet? Miért nem dobja ki a régi címet tablettel együtt? Ki készítette a ME adatvédelmi szabályzatát, ki az adatvédelmi felelős és ott van-e még a cégnél? Ki ellenőrizte, ki a CIO és ott van-e még a cégnél? Ekkorát nem szabad hibázni. És miért tetszik erről nyilvánosan beszélni? Vagy ez az egész egy mislead?

Tehát minden hivatalos anyagot megkapok a g-mailes címemre is. Tehát én nem is akarom mondani, hogy szerintem ennek milyen súlyos nemzetbiztonsági kockázata is lehetséges.

Mit csinálnak a szolgálatok, benne a Nemzeti Biztonsági Szolgálat, meg a BM? Ülnek a távközlési cégek fekete szobáiban és adatokat szolgáltatnak a világterrorizmus elleni küzdelemhez?

Miért nem lehet arról hallani, hogy a szolgálatok védenek minket, államot, embereket, cégeket? Miért nem kezdeményeznek aktív ellenlépéseket, jogszabályokat az ország népességének, a tömegeknek a védelmére? Miért nem készítik fel az embereket? Nem a veszélyek elhallgatásával, lekicsinylésével.

Persze félnek attól, hogy a demokrácia jegyében ha az emberek figyelmének középpontjába kerül az adatút-onállás, korlátozzák őket. De az embereket fel kellene világosítani arról, hogy egyre adataik külföldi kézbe jutásával egyre kiszolgáltatottabbakká válnak. És arról az egyszerű tényről, hogy elvben sokkal jobb egy olyan rendszer, melyben a magyarországi fekete szobákban a magyar szolgálatok emberei dolgozzák fel adataikat, vagy, ha ittis-ottis, mintha ugyanezt csak mások teszik külföldön. A hazai szolgálatok lehetnének hősök is a nép szemében, akik őket védik. Most a sok jogvédő nem a külföldi és belföldi államellenes hatalmi tényezőktől (vannak ilyenek), hanem a szolgálatoktól, a saját államától védené a népet.

De a digitalizálás területén ugyanezzel szembe kell nézni, nem tudom, miért éri meg nekünk az, hogy a legfontosabb magyar kulturális tartalmakat nem magyar szolgáltatók digitalizálják, és hogy mondjuk a Nagy Tavak mellett található szerverekben őrzik azokat a tartalmakat, amelyek a mi identitásunkhoz nagyon-nagyon hozzátartoznak.

Ezekben a kérdésekben a Kormány nem tud dönteni, vagy nem akar? Ez azért egyszerűbb, mint a Google. Nincs aki előterjessze?

Tehát itt magyarul nemcsak adózási kérdéstről van szó, hanem van az egésznek egy identitás, és egy nemzetbiztonsági szempontból is értékelhető kérdése vagy felülete is, amellyel foglalkoznunk kell.

Amennyiben egy új jogintézmény-rendszer keretében a saját állampolgáraink adatait a más vagyontárgyakkal azonos módon kezelnék és ennek megfelelően a mainál sokkal erősebb védelemben részesítenék, ez új helyzetbe hozhatna minket. Erről én már írtam hosszabban is. A nemzetbiztonság valamilyen okból nem szokott téma lenni a hasonló összejöveteleken, pedig a veszélytudat összekovácsol, a nyáj összebújik, ha jön a farkas.

Összefoglalva azt kell, hogy mondjam a jelenlegi kollegáknak, hogy a kormányzat számára nemcsak az a fontos, hogy milyen módon küzdünk az internet-penetrációban való versenyhátrányunk ellen, nemcsak az kell, hogy fontos legyen, hogy hány háztartásban van szélessávú internet, hogy hány középületben, közintézményben és parkban lesz ingyenesen elérhető WiFi, hanem az is fontos kell, hogy legyen, hogy az interneten elérhető tartalmaknál el tudjuk-e elérni a következő évtizedekben, hogy minél többen használjanak minőségi tartalmakat. Az is kell, hogy fontos legyen, hogy a magyar nemzeti kultúra és örökség szempontjából meghatározó értékeket mi itt digitalizáljuk és mi tároljuk őket, a saját szervereinken, az is fontos kell, hogy legyen, hogy minél több adóbevételt tartsunk az országon belül és azt visszaforgassuk az iparágba, legyen ez, és egyébként minél több reklámbevételt is az országon belül tartsunk, ilyen módon képezve újabb adóbevételeket, és az is nagyon fontos kell, hogy legyen, hogy itt valamiféle valóságos referenciaértékekkel bíró tartalmak szolgálják az életfogytig való tanulást.

A bevételeket nemcsak az ágazatba kell visszaforgatni, hanem oda, ahol jobban kell a pénz. A reklámadó óta természetes, hogy mennek kifelé.

Előadása a sok belterjes frázis után üdítő volt, én még világosabban elmondtam volna nekik, hogy az ország problémáihoz képest az internetadó és a penetráció elég hátul vannak. Bár lehet, hogy ez itt így volt politikus.

És zárásul még annyit, hogy nem szabad elmenni amellett sem, hogy az internet egy nagyon nagy csapdát is magában rejt, és erről beszéltem két évvel ezelőtt az akadémiai konferencián, mindig az oktatás számára egy nagyon nagy probléma, hogy hogyan tudunk valóságos közösségi terekbe irányítani embereket a virtuális közösségi terekből, hogyan tudjuk a felnövekvő nemzedékek számára egyértelművé tenni, hogy a virtuális közösségi terekben kifejtett aktivitás az nem valóságos aktivitás. Ez csak addig jó egyébként, nekünk, amíg az interneten tüntetnek ellenünk és nem mennek ki az utcára, tehát, amíg ilyen nagy a differencia a lájkolók és a valóságos utcára vonulók száma között, addig mi nyugodtan ülhetünk a helyünkön. De hogy komolyra fordítsam, ennél jóval nagyobb a baj, mert az élet minden más területén észre kell vennünk azt, hogy a valóságos közösségi aktivitás, a való élet, a való világban való részvétel az mennyire fontos és persze az egész közösségi médiának az a legnagyobb paradoxona, hogy ma a közösségi médiumokat kell arra használnunk, azokat a felületeket kell arra használnunk, hogy a valóságos közösségi terekbe bevigyük a fiatalokat, amelyektől egyébként el akarjuk távolítani őket. Tehát a virtuális közösségi terek a legalkalmasabb felületek éppen arra, hogy a virtuális közösségi terekből a valóságos közösségi terekbe vigyük be a jövő fiataljait.

Ezt azért én sokkal bonyolultabb kérdésnek vélem. Ha értékke válna az együttlét: családi, falusi, szomszédsági, nyelvi stb., akkor erre nem lenne szükség. Másrészt azért nem mindegy, milyen valódi közösségekről van szó.

Hát ezek javarészt dilemmák voltak, amelyekhez várjuk az önök segítségét, támogató gondolataikat, felvetéseiket és azt tudom mondani, hogy a kormányzat részéről nyitottak vagyunk az együttgondolkodásra.

Meglátjuk. Ott a labda.